

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 - Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3 - Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11 - Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2 - Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znana mesečno Din 25.-
Za mozemstvo Din 40.-
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5 Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11, Telefon
št. 2440
Celje Kocenova ul. 9 Tel. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi
po tarifu

Borba za kruh v Rusiji

Sovjetski diktator Stalin je minile dni v svojem govoru odkrito naštel težkoče, ki so se pokazale v boljševiskem kmetijskem gospodarstvu. Njegova slika sedanjega stanja je iz lahko umljivih razlogov še vedno precej samozavestna in bodrilna, vendar je očitno, da za Stalinovim skromnim in medlim priznanjem neuspeha kolektivizacije kmetijskega gospodarstva tiče mnogo hujska in usodnejša dejstva. Zakaj toliko psihologa je tudi v Stalinu, da bi v težkih dneh, ki jih preživlja Rusija, našel za ljudstvo tolažilnejše besede, če ne bi bilo razočaranje s preobrazbo kmetijskega gospodarstva tako splošno, da se niti Stalin ne more popolnoma iznebiti mučne depresije. Dejstva govore in njihov govor je porazen.

O sovjetski Rusiji obstoji danes že ogromna literatura. Velik del je že dolgo zastaral, saj se splošno stanje v tej deželi neprestano spreminja, kar je lahko razumeti: Rusija je še vedno v revolucijskem razmahu in preživlja gospodarske eksperimente, ki jih v tem obsegu ne pozna človeška zgodovina. Doba Leninovega »nepa« je v času Stalinove petletke skoraj že legendarno daleč in vendar se še vedno čitajo pričevanja raznih popotnikov iz tega časa. To prenašajo, dasi umljivo spreminjajo splošnega položaja v sovjetski državi ustvarjena izven Rusije popolno zmedo v presojanju njenega resničnega stanja. Nove vesti so po veliki večini enostranske. Znano je, da je sovjetska vlada potrošila in še troši ogromno denarja za namene tretje internacionale, ki je izvrstno organizirana. Njena propagandna služba je v tem času morda najboljša na svetu. Učpeštevati je treba tudi to, da niso bile mese že dolgo tako do vznetne za slepilne učinke te propagande, kakor so v času hude gospodarske krize, ki razjeda Evropo. Vrh tega obstoji v vsakem narodu nekaj ljudi, ki sprejemajo boljševisem docela religiozno in fanatično zanikujejo vsako kritiko, ki bi utegnila le malo omajati njihovo vero. V srednji Evropi pa so tla za boljševisko propagando tem bolj zrahljana, ker je celo nemški meščanski tisk v duhu nemško-sovjetskega sporazuma v Rapalu izredno prizanesljiv nasproti vsemu, kar prihaja iz Rusije in se le redkokdaj povzpe na objektivnega in kritičnega prepovedanja.

Vzlic temu je nezaupanje do Stalinovih prevratnih reform danes skoraj že splošno. Marksistični listi ga sami več ne prikrivajo; izjemo tvorijo samo komunistični propagandni tisk, ki bo pač zadnji umolknil pred resnico, ki prihaja iz Rusije. Ruski narod zopet strada. Milijoni kmečkega in delavskega ljudstva so v mučnih skrbah za najprimitivnejše življenjske potrebe. Stalinova kolektivizacija kmetijskega gospodarstva ni samo osiromašila kmečkega ljudstva in znižala celotne žetve lanskega leta — poleg slabe naravne letine —, marveč začena ogražati celo nekatere nedvomne uspehe, ki jih je Rusija dosegla v industrializaciji.

Najboljo sliko sedanjega stanja nudi službena »Pravda«, ki prinaša iz vseh krajev Rusije poročila o položaju na tako krvi zvan »krušni fronti«. »Pravda« je nekaj mesecev pribojše podatke o kritičnem stanju kolektivnih gospodarstev. Predsednik zapadno sibirskega eksekutivnega odbora Zajcev je 5. decembra poročal v »Pravdi«, da v kolektivnem gospodarstvu »Rdeči Budjenjenci« niso pridelali lani niti 6 metrskih stovov žita na hektaru, medtem ko v Nemčiji na zemljišču enake kakovosti pridelajo petkrat toliko. Kriva je pasivna rezistenca kolektiviziranih kmetov. In vendar je omenjeno kolektivno gospodarstvo eno najzvoznih v vseh Rusiji. Odporu kmetov, ki so bili iz gospodarjev spremenjeni v nekatere dinarje, katerim pa dajejo plačo šele po končani žetvi sozrazmerno dejanskemu pridelku, se pridružuje še pomanjkanje gnojil. Zaradi kolektivizacije kmetijstva je število konj v Rusiji silno padlo, kar se gospodarsko čuti tudi v nedostajanju naravnega gnoja, medtem ko je tovarn za umetna gnojila malo in še te slabo delujejo.

Zaradi nasilnega in samopašnega kolektiviziranja kmetijstva, zaradi nezasišnega nasilja nad vsem, kar se noče ali ne more ukloniti Stalinovi volji, da se izkorenini poljedelce-podivinec in kmetijstvo docela industrializira, stoji sedaj Rusija pred poraznimi dejstvi. Neuspeh tu, neuspeh tam, tu nesposobnost, tam odpor, tu slabi stroji, tam slabi delavci — vse to se je nakopičilo zbralo in strnilo v dejstvo, da Stalinova Rusija — strada. V mnogih krajih ne primanjkuje samo kruha, marveč tudi žita za setev. Čim bolj Stalin pritiska, bolj se stvar zapleta in kakor je bil te dni sam priznal, zaostaja v mrežah tope, počasne birokracije, ki razjeda vse gospodarstvo. Vsi nasilni ukrepi, ki so — kakor je videti iz same »Pravde« — neizpros-

Nevtralizacija Avstrije

Angleški list o načrtu francoske vlade za nevtralizacijo Avstrije po švicarskem zgledu

London, 18. januarja. Č. V senzacionalni obliki poročila angleško liberalno glasilo »Daily Telegraph« o novem načrtu francoske vlade za nevtralizacijo Avstrije. Po njegovih navedbah namerava francoska vlada doseči svoj namen glede ureditve bodočega mednarodnega položaja Avstrije na ta način, da bi Avstriji priznala trajno nevtralizacijo po vzoru Švice, ne le posamezne velesile, marveč tudi Društvo narodov. Pričeli so že sondirati teren ter se vrše že preliminarne pogajanja v treh evropskih centrih. Glavni namen te politike tiči v tem, da se za vedno prepreči priključitev Avstrije k Nemčiji, kakor tudi, da se onemogoči carinska in gospodarska unija bodisi med Avstrijo in Nemčijo, bodisi med Avstrijo in Italijo. Pobudniki tega načrta želijo pridobiti Avstrijo z argumentom, češ, da bo pomenila trajna nevtralizacija za Avstrijo prav tako ka-

kor za Švico trajno varnost in blagostanje. »Daily Telegraph« pripominja nadalje, da Avstrija nima ne gospodarsko, ne geografsko takega strateškega položaja kakor n. pr. Švica, ki ima sijajne strateške meje, obtemem pa tudi že docela razvito gospodarstvo. Mogoče bo novi francoski poslanik v Rimu De Jovenel v bližnji bodočnosti prišel razgovor v Rieti smeri tudi z odgovornimi politikami v Rimu. Če bi mu poznanja uspela, bi Francija dosegla, da bi Avstrija ne bila več most med Italijo in Nemčijo. Nevtralizacija Avstrije bi pomenila tudi izolacijo Madžarske, ki bi se znašla obkrožena od držav Male antante ter bi bila v novem položaju prisiljena, da sklene z državami Male antante prijateljsko, ali pa se jim celo priključi. Skoro gotovo pa je že sedaj, da Italija ne bo pristala na te načrte.

Zahteve bolgarske vojaške lige

Nezadovoljstvo bolgarskih vojaških krogov s politiko Narodnega bloka - Povratek bolgarskih emigrantov v domovino

Sofija, 18. januarja. r. Vojaška liga v Bolgariji ne prikriva svojega nezadovoljstva nad sedanjo politiko Narodnega bloka, zlasti po poslednji vladni krizi, ki so jo izzvali zemljedelci z namenom, da ojačijo svoje pozicije v vladi. Delegacija vojaške lige 30 članov je v ponedeljek posetila ministrskega predsednika Mušanova in mu izročila svojo spomenico o gospodarskih in političnih nalogah vlade, v kateri zahteva liga poleg ostalega naslednje reforme: 1. Zmanjšanje števila narodnih poslancev, ki naj se volijo iz vrst državotvornih strank; 2. ukinitje okrožnih odborov; 3. predsedniki občin naj se ne volijo, temveč imenujejo; 4. zagotovitev uradniške stalnosti; 5. kolektivno obdelovanje kmetijskih posestev na zadružni podlagi; 6. delavska stranka naj se postavi izven zakona in vsi uradniški komunisti naj se takoj odpuste iz službe.

Glede na te zahteve vojaške lige je ministrski predsednik odgovoril, da sicer priznava vojaški ligi pravico, da se zanima za politični položaj, da pa se ne strinja z nekaterimi njenimi predlogi, dočim na druge sploh ne more pristati.

Korak vojaške lige se v političnih krogih mnogo komentira. Poudarjajo predvsem važno okoliščino, da se njena priporočila striinjajo s programom profesorja Cankova, ki živahno dela za osnove splošne »nacionalne fronte«. Znatno del vojaške lige je

s svojim predsednikom generalom Lazarevom na čelu že davno prešel na stran Cankova. V gotovih krogih trdijo, da je bil med Cankovom in vojaško ligo dosežen sporazum za borbo ne samo proti komunistom, temveč tudi proti Zemljedelckemu savezu za primer, ako bi njegovo vodstvo prišlo v roke nezadovoljčev.

Podpredsednika »Sobranja Nikolaja Zaharijeva je obvestil Nedeljko Atanasov, da se bo s Hristom Stojanovom in Aleksandrom Obomom na čelu večje skupine emigrantov vrnil preko Rumunije 29. januarja v Bolgarijo. Kosta Todorov se bo vrnil kasneje, ker je sedaj bolan. Do 29. januarja bodo voditelji bolgarskih emigrantov zemljedelce posetili svoje prijatelje v Pragi in Bukarešti, kakor tudi bolgarske emigrante v raznih krajih ter jih pozvali, naj se vrnejo v domovino. Emigranti se bodo izkrcali v Ruščuku in bodo prisneli v Sofijo dne 30. januarja, na rojstni dan kralja Borisa. Zaharijev je potrdil, da pripravljajo pristajati zemljedelcke stranke emigrantom slovesen sprejem na vseh železniških postajah od Ruščuka do Sofije.

Sofija, 18. jan. AA. Izšel je ukaz o imenovanju ministrov liberalne stranke v vladi Mušanova. Za prosvetnega ministra je imenovan Bojadžiev, za pravosodnega pa Kasakov. S tem imenovanjem sta izpolnjeni doslej še prazni mesti v vladi Mušanova.

Schleicher, Hitler in Papen

Zakulisne spletke proti Schleicherju - Pred odločitvijo o usodi državnega zbora

Berlin, 18. januarja. s. Adolf Hitler in bivši državni kancelar Papen sta se danes ponovno sestala v Berlinu. Za nočjo se je pričakoval sestanek kancelarja Schleicherja in Hitlerja, ki sta ga baje pripravila Huzenberg in Papen. »Vossische Zeitung« meni v razmišljanju o teh sešalkah, da posredujejo nemški nacionalci in centrum med narodnimi socialisti in vlado očitvino z željo, da bi preprečili razpust državnega zbora ter morda že v teku prihodnega tedna dosegli rešitev, ki bi jim bila simpatična. In sicer, da bi generala Schleicherja nadomestil kdorkoli izmed nemških nacionalcev. Takšna vlada bi potem zopet pričela delati tankaj, kjer je prenehel Papen. Narodni socialisti izjavljajo, da o nameravanem razrešitvi Schleicherja in generalom Schleicherjem ne vedo ničesar. »Deutsche Allgemeine Zeitung« misli, da kljub temu ni izključeno, da bo jutri, zadnji dan pred odločitvijo seniorskega sveta, vendarle prišlo do Hitlerjevega sestanka s kancelarjem. Vsekakor se da z gotovostjo sklepati, da bodo končno vsi napeli vse sile, da preprečijo sicer neizogibni spor med vlado in državnim zborom.

Tiskovni urad narodne socialistične stranke razglasa, da Hitler ne bo iz lastne iniciative prošil za razgovor s kancelarjem Schleicherjem, pač pa bo ostal v Berlinu do nedelje, ker bo imel več političnih razgovorov. Z druge strani poročajo, da bo Schleicher sprejel v petek le prelata Leichta, predsednika bavarske katoliške stranke, sicer pa nobenega drugega voditelja stranke.

Po božičnih praznikih je imel večeraj pruski deželni zbor svojo prvo sejo, na kateri je prišlo popoldne do pretepa med komuni-

sti in narodnimi socialisti. Ko je komunistični poslanec Fränken-Rheydt zaklical narodni socialistom, da n' boli strahopetne tolpe, je planilo kakih 30 narodnih socialistov in prav toliko komunistov na govorniškem tribunu ter je eden izmed narodnih socialistov udaril Fränken-Rheydta po glavi. Pretepajoča poslanca se je posrečilo ločiti, preden je došlo do spopada večjega obsega. Ker so narodni socialisti pričeli peti svoj himno, je predsednik Kerrl sejo prekinil. Po zopetni otvoritvi je komunističnega poslanca Fränken-Rheydta in narodno-socialističnega poslanca Bleia izključil iz seje. Zbornica je sprejela odredbo predsednika v popolnem miru.

Obsodba vohunov

Beograd, 18. januarja. AA. Dopoldne je državno sodišče za zaščito države razpravljalo o obtožbi proti italijanskemu državljanku Antonu Rinku in jugoslovenskima državljanoma Zdenku Pečariju in Alfonzu Marku zaradi vohunstva v korist neke tuje države. Rinko je v preiskavi in na glavni razpravi priznal skoraj popolnoma svojo krivdo. Obtoženi Pečar je v preiskavi tajil svoje priznanje na policiji, češ, da so mu ga izsilili, na glavni razpravi pa je priznal resnično svojega prvega priznanja in s tem tudi svojo krivdo.

Državno sodišče je obsodilo Antona Rinko na 6 let, Zdenka Pečarja pa na 5 let ječe. Obtoženi Alfonz Marko je bil oproščen.

lavce od 11,5 na 21,5 milijonov; skok, ki ga je povzročila nasilna kolektivizacija kmetov in ki utegne zaradi svoje nenaravnosti imeti zelo slabe posledice.

Walter Quessel, ki je v berlinskih »Sozialistische Monatshefte« ugotovil na osnovi ruskih boljševiskih listov zgornja dejstva, sklepa, da je boljševisem s svojo kolektivistično preobrazbo kmetijstva to važno narodno gospodarsko panogo uničil. V prvih letih se je pač delavstvo navdušilo za kolektivizacijo kmetijstva in Stalinove reforme so si pridobile v inozemstvu novih občudovalcev. Sedaj pa, ko v Rusiji narašča pomanjkanje, je tudi navdušenje minilo. Nemara je boljševiska država prišla na novo razpotje svoje zgodovine.

Danes ob 20. vsi na Tabor

NA PROTESTNI SHOD

proti rušilecem naše državne in narodne celine.

Govore dr. Stane Rape, dr. Pavel Pestotnik in dr. Josip Cepuder.

Revizionistični načrti

Odkritja francoskega tiska o revizionističnih načrtih Nemčije in Madžarske proti Poljski in Jugoslaviji

Pariz, 18. januarja. AA. »Action Française« piše, da bo Nemčija v kratkem novič nastopila z zahtevu po reviziji mirovni pogodbi. Sporedno s to svojo zahtevu bo skušala doseči od Madžarske, da ne bi forsirala vprašanja Erdeljske in slovaških krajev, temveč usmerila vse svoje zahteve samo proti Jugoslaviji. Nemčija bi na drugi strani pustila ob strani Alzacijo in svoje zahteve nasproti Češkoslovaški ter koncentrirala vse svoje zahteve na Poljsko. »Action Française« naglašja, da si bo Nemčija izbrala to taktiko, ker bi rada izrabila italijansko-jugoslovensko nasprotje. De Jovenel bo imel za svojo misijo v Rimu baš toliko čast, da bo

lahko ugotovil prve napore, storjene v smeri razkrojitve Evrope, to je v smeri, da se Evropa — najprej na željo Italije — zopet vrne tja, kjer je bila l. 1914.

Pariz, 18. januarja. d. Agence Havas poroča iz Berlina o izjavi zunanjega ministra Neuratha, da nemška vlada v sedanjih razpravah ne misli na to, da bi dala sama pobudo za revizijo nemških vzhodnih mej; pristala pa je, da se bo Nemčija, ako bi bila v Zenevi pozvana k podpisu novih pogodb s Poljsko glede svojih mej, urila tem predlogom in da sedanjih mej ne bo priznala, temveč bo izjavila, da želi doseči njihovo revizijo.

Nov sestanek Hooverja in Roosevelta

Vejni dolgovi ponovno na dnevnom redu - Tajni dogovor Hooverja in Laval

New York, 18. jan. AA. Hoover in Roosevelt se bosta po vsej priliki novič sestala še ta teden, da proučita vprašanje vojnih dolgov. Po poročilu washingtonskega poročevalca »Herald Tribune« je sestanek pripravil državni tajnik za zunanje zadeve Stimson, ko je nedavno obiskal Roosevelta v New Yorku. Po mnenju Hooverja in Stimsona je sedanja prehodna doba do prevzema oblasti po Rooseveltu zelo nevarna in neizdržna. Ni izključeno, da bo Hoover predlagal Rooseveltu, naj imenuje še sedaj svoje zastopnike, ki bodo stopili v stike z dožinskimi državami.

Z druge strani poročajo, da je Hoover prejšnje dni izmenjal misli z bivšim predsednikom francoske vlade Lavalom, s katerim se je svoj čas pogajal o moratoriju

in izdal z njim o teh pogajanjih uraden komunique, ki govori o zvezi med reparacijami in vojnimi dolgovi. Laval je nabraže obljubil Hooverju, da bo za sedaj močital in se vzdržal vsake podrobne izjave o teh pogajanjih.

Nekaj pomena pripisujejo politični krogovi tudi posvetu, ki ga je imel večeraj Roosevelt z demokratskima voditeljema Housem in Polkom Rooseveltom bo odputoval v Washington jutri ali v petek v spremstvu Normana Davisa, ki je bil po povratku iz Evrope v stalnem stiku z ameriško vlado.

Washington, 18. jan. AA. Hoover je postal kongresu novo izredno poslanico, v kateri naglašja potrebe proračunskega raznožja, ki naj se doseže z znižanjem izdatkov in z novimi davki na produkcijo.

Japonska odklanja vsako razsodišče

Proti sodelovanju Amerike ter Rusije pri pogajanjih za spravo med Kitajsko in Japonsko

Zeneva, 18. jan. g. Glavno tajništvo Društva narodov je predlagalo japonski vladi imenovanje posebnega odbora, ki naj bi pomagal obema strankama urediti vsa sporna vprašanja Pogajanja naj bi se vršila na podlagi: poročila mandžurske preskvalne komisije. Japonska vlada skuša za vsako ceno odvrniti od sebe odgovornost za morebitni prelom pogajanj za spravo in je zaradi tega pristala na ta predlog, čeprav samo z dalekosežnimi pridržki. Japonska odklanja predvsem, da bi novi odbor prevzel vlogo nekakšnega razsodišča, ter zavrača udeležbo Amerike in Sovjetske unije. Kot naslednji pogoj postavlja tudi priznanje novostvarjene države Mandžukuo. Kitajska delegacija odklanja posebno pogajanja z Japonsko in ker so tudi zastopniki malih držav vedno bolj nestrpani in naglašajo, da je v nevarnosti avtoriteta Društva narodov, je odbor devetnajstotice razpravljal že danes popolnoma o najnovejših predlogih japonske delegacije in bo na podlagi te razprave sklepal o svojih nadaljnjih ukrepih. Želi se da bo moral vztrajati na svojem prvotnem poročilu in predloži za glavno skupščino Društva narodov. Razpoloženje v Zenevi je dokaj pesimistično, čeprav se niso opustili vseh upanj za spravno rešitev kitajsko-japonskega spora.

Amerika za spoštovanje pogodb
Washington, 18. jan. d. V uradnih krogih je zavladalo zaradi možnosti, da bi se japonsko-kitajsko svravnosti utegnile razširiti v pokrajini Jeholu onstran Velikega

zidu, veliko vznemirjenje.

V izjavi zastopnikom listov, pravi novi predsednik Roosevelt, da mora zunanja politika Amerike čuvati svetost pogodb, ker je to podlaga, na kateri morajo temeljiti vsi odnosi med narodi. Splošno smatramo, da izraža ta Rooseveltova izjava popolno soglasje med voditelji republikancev in demokratov o ameriški politiki na Daljnem vzhodu.

Japonsko prodiranje

London, 18. jan. d. Iz Mukdena poročajo o nadaljevanju pohoda japonskih čet ob Velikem zidu. Prodiranje je razmeroma lahko, ker predstavlja Veliki zid prvotno vojaško cesto, odrezati pokrajino Jehol ima namen odrezati pokrajino Jehol od severne Kitajske ter si priboriti važno strategično postojanko ob Velikem zidu.

Kakor poročajo iz Pekinga, se je pričela velika kitajska protiofenziva v smeri proti Mukdenu. Kakih 30.000 kitajskih vojakov je na pohodu proti Tugliavju, ki leži severovzhodno od Mukdena.

London, 18. jan. Č. Potrjujejo se vesti, da je bila proglašena na Kitajskem splošna mobilizacija. Kitajski vojaški krogi računajo, da bodo v kratkem organizirali vojsko, ki bo štela 300.000 do 400.000 miž. Ko bo opremljena z vsem potrebnim, kar se bo bržkone zgodilo še v tem mesecu, bo razvrščena ob železniški progi med Pekinom in Tienčinom.

Vlada Paula Boncourja ogrožena

Hud odpor proti Cheronovim finančnim reformam - Možnost nove vladne krize

Pariz, 18. jan. s. Finančni odbor zbral se je danes dopoldne razpravljati o vladnem programu za finančno sanacijo. Bivši proračunski minister Palmade je vladni načrt zelo ostro napadal, kar so člani odbora živahno odobravali. Finančnemu ministru se predvsem očita, da so ukrepi, ki jih je nameraval uvesti, teoretično sicer zelo dobri, da pa bi sričo sedanjega gospodarskega položaja več škodovali kakor koristili. Več govornikov je naglašalo, da je finančni minister Cheron primankljal v proračunu za 10,5 milijarde frankov ocenil prazniko. Znižanje vojaških izdatkov je izkazalo posebno pri desničarskih poslancih živahne proteste. Poslanec Delesalle je izjavil, da bo imelo znižanje proračuna ministrstva za obrambo za 300 milijonov frankov uničujoče posledice ne samo za narodno obrambo, temveč tudi za prometno letalstvo.

Finančni načrti vlade so zadeli snoh pri vseh strankah na hudo kritiko, tako da je treba računati z resno krizo vlade. Na današnjem posvetovanju radikalne zbornice

frakcije je izjavil poslanec Henry Clerc, da bi morala samo poslednja deflacija na vseh poljih, torej tudi v zasebnem gospodarstvu, izboljšati finančni položaj. Debatu o finančnih osnutkih vlade se bo pričela v zbornici v soboto ali nedeljo in bo in obtemem odločila usodo vlade. V političnih krogih se je sedaj barjilo z vprašanjem, kdo bi mogel po padcu Paul-Boncourja prevzeti sestavo vlade. Med ostalimi kandidati se imenuje tudi radikalni poslanec Daladier.

Predsednik vlade je danes sprejel novinarje in jim izjavil, da je vlada točno držala obljubo, ki jo je dala ob prevzemu oblasti. Svoj finančni načrt je sestavila oblasti, da je najprej sprejela na znanje poročilo finančnih strokovnjakov; nato se posvetovala z različnimi strokovnimi in gospodarskimi organizacijami, naposled pa je na svojih sejah zavzela svoje lastno stališče in sklenila predložiti parlamentu svoje lastne načrte, kar je medtem tudi že storila. Sedaj je naloga finančnih odborov in parlamenta, da store svoje.

Proti politiki razdiranja

Obmejno Prekmurje zavrača in obsoja punktaše in njihove zahteve — Protesti z vseh strani

Tudi včeraj smo prejeli še množico novih poročil iz najrazličnejših krajev. Vsa govore, kako ljudje povsod tem bolj obsojajo in zavračajo nesrečne punktaše, čim bolj spoznavajo, kako nevarne so njih zahteve ne le za okrepitve države, marveč v prvi vrsti za sam narodni obstoj Slovencev. Tudi danes moremo objaviti le nekatere sporočenih nam protestnih izjav.

Klic Prekmurja

Dojina Lendava, 17. januarja. Punktaše je dr. Korošica in njegove skupine so natele na ogoren odpor v našem Prekmurju. Znano je, da se Prekmurje ni nikdar preveč ogrevalo za razne avtonomije koroševske stranke in noče tudi sedaj niti slišati o njegovih separatističnih podvigh. Ne povemo nič novega, da opazujemo v Prekmurju z največjim ogorčenjem razne samoslovenske akcije in separatistične agitacije gotovih krogov v Ljubljani. Vidimo iz tega, da se nekateri ne zavedajo, kako slabo uslugo delajo s svojim delom narodu ob meji. Gotovo jim ni znano, s kako slastjo se komentirajo razne separatistične akcije pri naših notranjih, zlasti pa pri zunanjih neprjateljih. Tu ob meji se tudi prav dobro zavedamo, kako usoda nam grozi, ako bi se le količkaj umajal naš državni organizem. Prekmurje je za močno Jugoslavijo, v kateri edino vidi svojo varnost in svoj vsestranski uspešen razvoj.

Na kak odnev so natele ljubljanske punktaše, se vidi iz protestnih brzojavk, ki so bile takoj odposlane na merodajna mesta, kakor hitro se je pri nes podrobneje izvedelo o njih.

Dolnjelendavski občinski odbor je brzojavil ministrskemu predsedniku dr. Sršniku:

»Občinski odbor obmejne občine Dolnje Lendave odločno protestira proti vsem napadom na jugoslovensko državo in narodno edinstvo. Obsoja vse poizkuse udeljenih strankarških političnih, prepričati zdravo konstitucijo naše države ter izreka globoko vdanoštvo Nj. Vel. kralju in polno zaupanje njegovi kraljevski vladi. Zupan Šitar. Na izredni seji sreskega odbora JRKD za dolnje-lendavski srez so bile dne 16. januarja sprejete resolucije, ki pravijo med drugim:

V imenu 40 krajevnih organizacij in 4300 članov JRKD v obmejnem dolnjelendavskem srezu najodločneje protestiramo proti separatističnim agitacijam skupine dr. Korošica in izražamo svojo najglobljo vdanoštvo Nj. Vel. kralju in polno zaupanje njegovi kraljevski vladi. — Vseko slabljenje skupnosti jugoslovenske države in naroda bi imelo lahko najusodnejše posledice za našo obmejno pokrajino, na katero prežijo zunanji neprjatelji; varnost naših mej je podana le v moči Jugoslavije. Le na temelju državnega in narodnega edinstva zgrajena država more nuditi polne garancije tudi za uspešno politično, gospodarsko in kulturno udejstvanje Slovencev; izrekamo se pa tudi za široko občinsko in banovinsko samoupravo. — Akt 6. januarja 1929 je bil sprejet pri našem narodu z največjim zadovoljstvom in 8. novembra 1931 je preko volilcev našega sreza manifestiralo za jugoslovensko edinstvo proti bratomornim strankarškim borbam, ki si jih ne želimo več nazaj. Na tem stališču smo neomajano še danes, zato odrekamo dr. Korošicu vsako pravico govoriti v imenu večine prebivalstva dravske banovine.

Protestne brzojavke proti ogražanju narodne svobode in državne konsolidacije po separatističnih punktaših so poslane ministrskemu predsedniku dr. Sršniku vse občine dolnjelendavskega sreza, vse politične in tudi ogromna večina drugih organizacij. Prekmurje noče nič vedeti o separatizmu!

Protest Brežice

V ponedeljek dne 16. januarja t. l. se je vršila v mestni posvetovalnici izredna seja občinskega odbora. Na predlog gospoda ob. svetovalka dr. Janka Drnovška je bilo soglasno sklenjeno poslati g. predsedniku ministrskega sveta naslednjo brzojavko:

»Odbor mestne občine Brežice z ogorčenjem zavrača dr. Korošičeve separatistične punktaše ki so naperjeni zoper davno izvedeno narodno in državno edinstvo vseh Slovencev. Hrvatom in Srbom, in poziva vlado kraljevine Jugoslavije, da take in podobne razdiralne čine in poskuse v bodoče energično in v kati zatre. Zupan Igo Sunar.

Poleg tega je občinski odbor še soglasno odobril posebno poslanico, kjer se z ogorčenjem zavrača separatistična stremjenja zasledjenih ljudi, ki hočejo s svojim brezglavim rovanjem škodovati zedinjeni domovini, kar temelji slone na žrtvah stotisočev najboljših sinov.

Celjske politične organizacije

Glede na protidravnost in protislovensko akcijo separatističnih punktašev so poslane krajevna, sreska in okrajna organizacija JRKD v Celju ministrskemu predsedniku dr. Milanu Sršniku naslednjo brzojavko: »Z ogorčenjem odklanjamo napad na nerazdružljivo edinstvo jugoslovenskega naroda in na sveto celoto jugoslovenske zemlje, ki nam je bila v vekih robeta in nam ostane večno edina privlačna sila. Obsojamo najstrožje pregrešne separatistične poskuse onih, ki hočejo majko domovino še iskati in jo priznati je pod pogojem, da se zrahljajo njeni temelji.«

Najboljši odgovor

Iz St. Jernje na Dolenskem nam pišejo: Tukajšnja krajevna organizacija JRKD je odposlala protestno brzojavko na ministrskega predsednika dr. Milana Sršnika proti ljubljanskim punktacijam in izpudu katoliškega episkopata proti Sokolu. Tudi na letni skupščini Sokola 15. t. m. je zbor soglasno in z ogorčenjem obsodil tako rovanje proti državi in nacionalizmu. V odgovor temu pošljetu je pristopilo k Sokolu 11 novih članov.

Občine in društva

Protestne brzojavke predsedniku vlade: Člani gasilnega društva Braslovče, zbrani na svojem izrednem sestanku, najstrožje

je obsojamo in ogorčeno protestiramo proti nastopu dr. Antona Korošica in njegovih pripadnikov proti narodnemu in državnemu edinstvu. Enako zavračamo protislovenske napade jugoslovenskega episkopata Jugoslavije. Zivelo državno edinstvo! Zivela domovina! Zivela kralji Aleksander in kraljevski dom!

Zvesti kralju zaupamo vladi ter obsojamo z gnevom razdorno delo separatistov in punktašev. Prosimo Vaso, da čuvate z vsemi sredstvi nad narodom in državnim edinstvom ter ohranite narodu in državi red in mir. V imenu županov desetih občin urbane fere (srez Ptuj): Veber, župan občine Jančevci.

Odločno odklanjamo razdiralni proglas dr. Korošica in tovarišev energično protestiramo v prepričanju, da je le v močni edinstveni krajevni Jugoslaviji srečen in truden dom vseh Slovencev in ključno: Zivelo kralji, zivela edinstvena kraljevina Jugoslavija. — Prostovoljno gasilno društvo St. Jurij ob juž. žel. Načelnik Franjo Gođec.

Zahteve dr. Korošica odločno odklanjamo ter zahtevamo, da se ničesar ne spreminja na sedanji, narodnemu edinstvu odgovarjajoči ureditvi države, ker je le v tako urejeni državi zagotovljen Slovencev narodni in gospodarski razvoj. — Hmeljarna, ljubljenski zavod za vkladene in konzerviranje hmelja v Zalcu. Fran Roblek, Anton Petrick. — Protestno brzojavko je poslala tudi Savinjska posojilnica v Zalcu, ena najstarejših zadrug v Sloveniji.

Protesti krajevnih organizacij JRKD

Prepise svojih brzojavk, poslanih ministrskemu predsedniku dr. Milanu Sršniku, ali resolucij, naslovljenih na državno ali banovinsko vodstvo JRKD, so nam med drugimi poslane naslednje krajevne organizacije JRKD: Prule v Ljubljani, Ivanjanci, Grosuplje, Smartno pri Litiji, Smarje pri Jelšah, Redčice, Novo mesto, Novi Lazi, Cerknica, Sv. Jakob v Slov. gor., Ptuj, Vodice, Zagradec, Celje okolica, Sv. Peter v Sav. dol., Polzela, Tržič, Zalec, Vojnik, vse ljubljanske organizacije, Braslovče, Konjice, Žužemberk, Ljutomer, Veržej, Krško, Brežice, Vel. Nedelja, Velike Mlaence, St. Rupert na Dol. itd.

Kratko, a jasno

Krajevna organizacija JRKD v Gomilskem je brzojavila ministrskemu predsedniku: »Protestiramo proti zahtevam separatistov! Hočemo narodno in državno edinstvo!

Raka

Občinski odbor občine Raka je na seji dne 15. t. m. sklenil sledečo protestno brzojavko: »Občinski odbor občine Raka, zbran na seji dne 15. t. m., najodločneje obsoja razdiralno akcijo dr. Korošica. Samo močna in enotna kraljevina Jugoslavija pod modrim vodstvom našega vzvišenega kralja Aleksandra more zagotoviti Slovencev narodni obstoj. Izrekamo kraljevski vladi neomajano zaupanje in njeni odločni akciji napram narodnim izdajcem. Zivelo kralji! Zivela Jugoslavija! Podobne protestne brzojavke so odposlali tudi krajevni odbori JRKD na Raki in Sokol Raka.

Zgovorni molk dr. Korošica

Zagrebske »Novosti« so v nedeljo pozvale g. dr. Korošica, ki se sedaj nahaja v Zagrebu, v nekem sanatoriju, da odkrito izjavi, ali so znane ljubljanske punktacije res njegove in ali je njegov podpis pod njimi upravičeno postavljen pod ta zločinski dokument. Vprašanje zagrebških »Novosti« ni postavljeno brez razloga. Dočim namreč znana ljubljanska čarovniška kuhinja širi punktaše kot novi program g. dr. Korošica in njegovih ožjih prijateljev, se v Beogradu od iste strani preko izvesnih kanalov poskuša prikazati stvar tako, kakor da gre tu za neke politične projekte neodgovornih ljudi; da, poskuša se celo širiti verzija, da gre je za intrigo dr. Korošičevih nasprotnikov, ki naj bi tega moza kompromitirala pred jugoslovensko javnostjo. Znano je tudi, kako se je v Beogradu objavil naknadno celo neki popravljeni tekst punktaše. Prvotnemu avtentičnemu besedilu so bile dodane pripombe, ki so smisel punktaše znatno ublažile. Kar je bilo za vsakega, ki naše prilike pozna, takoj vidno, ko je na primer čital, da je socialno-gospodarskemu programu bila dodana zahteva po agrarni reformi in cerkvenih velepovestvih, to je manj podučne beograjske kroge zavedlo, da so nekaj časa res mislili, da je g. Korošec naknadno svoje punktaše revidiral. Beograjska »Politika« je o tem celo napisala obširen članek.

Cisto brez razloga seveda oni, ki so jim verjeli, da imajo pred seboj dva teksta, enega za politiko doma, drugega pa za taktiko v Beogradu, niso tako mislili. Saj to že ves svet ve, da je stara klerikalna umetnost, biti doma do skrajnosti levčar, najradikalnejši Slovenec in socialen prevratnik, v Beogradu pa se kazati navdušenega Jugoslavena in, če treba, biti tudi reakcionar najskrajnejšega kova. »Politika« dvojne morale je staro orodje naših separatistov, ki ga je do brezhibne popolnosti spopolnil baš g. dr. Korošec. To vidimo tudi v vseh in govoricah, ki se zadnje dni širijo. Ravno te dni se na primer iz Ljubljane javlja v našno slovensko javnost »senzacija«.

»Novosti« od g. Korošica seveda niso prejele odgovora. Beograjska »Politika«, ki sedaj ugotavlja, da je takozvani drugi, popravljeni tekst punktaše le »produkt slučajca«, in da je treba prvotni tekst smatrati kot avtentičen, je bila temeljitejša nego »Novosti«. Obrnila se je direktno na g. Korošica in ga zaprosila za pojasnilo. Ali dr. Korošec je molčal. In molk je v tem slučaju sam potrdilo in priznanje...

»Novosti« od g. Korošica seveda niso prejele odgovora. Beograjska »Politika«, ki sedaj ugotavlja, da je takozvani drugi, popravljeni tekst punktaše le »produkt slučajca«, in da je treba prvotni tekst smatrati kot avtentičen, je bila temeljitejša nego »Novosti«. Obrnila se je direktno na g. Korošica in ga zaprosila za pojasnilo. Ali dr. Korošec je molčal. In molk je v tem slučaju sam potrdilo in priznanje...

Rojstni dan kraljeviča Tomislava

Beograd, 18. jan. p. Ob priliki jutrišnjega rojstnega dne kraljeviča Tomislava se bo vršila v dvorni kapeli služba božja za srečo in zdravje malega kraljeviča.

Venzelos zopet na vladi

Vlada rojalista Tsaldarisa, ki je prošil petek javila predsedniku republike Zaimu svojo ostavko, že od samega začetka ni imela trdnih tal pod nogami. Sicer je v septembrskih volitvah navidezno porazila republikance Venzelosove stranke, ker je številno republikanski poslancev padlo od 179 na 102 in Tsaldaris dosegel 97 poslanskih mest, med tem ko jih je pred septembrom imel le 20. Majhna razlika v poslanskih mandatih, ki je bila skoro popolnoma tudi s številom pri volitvah oddanih glasov, je onemogočila sestavo homogene vlade tako Venzelosov kakor Tsaldarisa. Psihološki moment poraza liberalcev pa je bil tolik, da se Venzelos ni potegoval za vlado in jo je prepustil svojemu tekmeču, ki si je moral pomagati s sodelovanjem nekoške skupine vojnega ministra Kondilisa in s stranko Metaksasa, da je skrpal potrebno večino v zbornici.

Vkljub vsemu pa je dejanski gospodar položaja ostal Venzelos, ki je imel na svoji strani tudi vseomogočno vojaško stranko s predsednikom najvišjega sveta generalom Otanosom. S spretno taktiko, ki od nekdaj odlikuje znamenitega kretskega državnika, je Venzelosu uspelo, da se je Tsaldaris kmalu po nastopu vlade brez pridržkov izjavil za republiko in pogazil svoj rojalistični program, s katerim je šel v volilno borbo. Po tem priznanju je prišel ponoven napad, ko sta močna oponenta in vojaški svet zahtevala odstranitev vojnega ministra Kondilisa in poveljnika mornarice admirala Hadžikiriakosa. Novembra meseca si je Tsaldaris izposloval od predsednika republike dvomesečno odločitev zbornice, da medtem izdela gospodarski načrt za prihodnje leto. Iz žalostnega stanja državnih financ njegova vlada ni videla drugega izhoda, nego da uvede brezobzirno vsestransko štednjo v državni upravi. Tsaldarisov načrt je predvideval ukinitve mnogih visokih upravnih mest, na katerih so sedeli Venzelosovi pristaši, odpravo več konzulatov, s katero bi zopet bili zadeti republikanci in končno znižanje vojaške službe od 14 na 12 mesecev. Zoper slednjo namero je osobito dvignil svoj glas general Otanos, predsed. vojaškega sveta, in na dana znamenje se je v vojski in mornarici začela močna agitacija proti Kondilisu in Hadžikiriakosu, katerih se je na vsi moč oklepal Tsaldaris, da se vzdrži na oblasti.

Posledica agitacije so se pokazale javno pred množicami državljanov 1. januarja, ko se je Tsaldaris z vlado napotil k predsedniku republike, da mu čestita za Novo leto. Običajna častna četa je pri tem popolnoma prezrla vlado in poveljujoči častnik ni dal nikakega povelja za pozdrav ministrskemu predsedniku, vojnemu ministru in ostalim članom vlade. Ravnal je očitno po višjem nalogu in se je, poklican na odgovor, izovarjal, da gospode ni bil opazil pravočasno. Na zahtevo Tsaldarisa je predpostavljena vojaška oblast sicer kaznovala dotlečnega častnika, ali tako milo, da je bila vlada s to kaznijo ponovno zaljena in omaloževana.

Predsednik vlade se je znašel v neprijetnem položaju. Že njegovo svojočasno priznanje k republikanskim načelom mu je močno omajalo stališče, ker so njegovi pristaši, uvideli, da so s tako izjavo nenkrat prišli v tabor republikancev. Ostra črta med obema nasprotnikoma je bila zabrisana in venzelisti so sami od sebe splavali na površje, ko sta jim ostal na strani vsa višja državna uprava in vojska. Pri otvortivni zaslednja je opozicija zahtevala pojasnila, kako si Tsaldarisova vlada zamislija ureditve grških državnih dolgov. Prejšnja liberalna vlada je zaključila v Londonu sporazum, da plačuje država le 30 odst. svojih obveznosti, in ta dogovor, zaključen za dobo enega leta, bi imel v kratkem poteci. Predsednik vlade se je odpravil v London, da obnovi dogovor, opozicija pa je zahtevala, naj se pogajanja vrše na popolnoma novi osnovi. Postavila je načelo popolnega moratorija z utemeljitvijo, da tudi veselite le plačujoči svojih dolgov in jih samolastno odlagajo, kar mora veljati tudi za manjše države. Tsaldarisova vlada je zastopala stališče za obnovitev dosednjega dogovora, ker pri popolnem moratoriju ne bi imela nikake nade za zaključek novega posojila, ki je Grški neobhodno potrebno. Med tema dvema nazoroma je morala odločiti zbornica, ki se je priključila opoziciji in Tsaldarisoval načrt je ostal z 91 glasovi v manjšini proti 109 glasovom opozicije.

Predsednik republike je Tsaldarisa dal mandat za sestavo nove vlade večine s pomočjo Kafandaris, kar pa je prvomenovani odklonil. Iniciativa je tako prešla na starega politika in državnika Venzelosa, ki je imel teren tako občeljan za pripravljen, da je v lahki si postavil vlado. Pri sedanjih političnih prilikah je Venzelos nedvomno edina osebnost, ki bi utegnala prinesiti olajšanje v gospodarskem pogledu, kajti Venzelos ima odlične zveze z inozemstvom in njegov ugled v mednarodnem svetu je tako jak, da mu v tem oziru ni enakega med grškimi javnimi delavci.

Proračunska razprava v finančnem odboru

Beograd, 18. januarja. M. Finančni odbor Narodne skupščine je danes ves dan nadaljeval načelno razpravo o proračunu za leto 1933-34. Na današnji dopoldanski seji so govorili narodni poslanci gg. Salih Baljić, Milan Dobrović, Vekoslav Miletić, Dragoljub Kulundžić in Lovro Petrovar, na populadanski in večerni seji pa gg. Stevan Čirić, Ilija Mihailović in Oton Gavrilović, nakar je ob zaključku načelne razprave odgovoril na stavljenja vprašanja in pripombe finančni minister dr. Djordjević. Prihodnja seja bo v soboto.

Napredovanje učiteljev

Beograd, 18. januarja. »Službene Novine« objavljajo večji ukaz o napredovanju učiteljev. Med drugimi so napredovali na področju dravske banovine naslednji učitelji in učiteljice: Jakobina Peuh v Šmarcu pri Jelšah, Stanko Povh pri Sv. Vencslu, Gabriella Mihelčič v Velikih Laščah, Ivana Jelenc v Prečni, Amalija Velnar v Murski Soboti, Sofija Vivod in Cerkljah, Maksimilijana in Nikolaj Einspieler v Dolu pri Ljubljani, Jospina Nagelschmidt v Hajdini pri Ptuj, Adela Rupnik v Kočevju, Ema Buh na Jesenicah, Josip Sušteršič na Raketu, Lavrencija Kokalj v Poljanah, Elizabeta Kokalj v Mariboru in Pavla Kotnik v Lenu na Pohorju.

Enotna zveza naših gostilničarskih zadrug

Impozanten ustanovni občni zbor — Novo vodstvo zveze, ki obsega vso dravsko banovino — Počaščenje zaslužnih pionirjev

Ljubljana, 18. januarja. Gostilničarji v dravski banovini so si že davno zahoteli enotno skupno organizacijo. Sad prizadevanja posameznih zadrug je bil današnji ustanovni občni zbor Zveze zadrug gostilničarskih obrti za dravsko banovino, ki se je vršil v vrtmne salonu restavracije »Zvezde« v Ljubljani. Impozantnega občnega zbora se je udeležilo 36 zadrug iz vse Slovenije, ki so bile zastopane po 130 delegatih.

Občni zbor je otvoril prdsednik stare zveze g. Fran Kavčič, ki je toplo pozdravil vse zborovalce, posebej še zastopnike banke uprave tajnika g. Šinka, zastopnika zbornice za TOI g. dr. Koceta in ravnatelja Zveze za tujski promet g. V. Pintarja. Nato je g. Šink, enako prisrčno pozdravil zborovalce in jim želel, da pridejo zbotovanje do čim lepših zaključkov. V bodoči organizaciji bodo imeli gostilničarji močno zaščito, samo v močni organizaciji pa ima tudi javna uprava vedno dobrega podpornika. Enako je g. dr. Koceta naglasil, da je tudi Zbornica za TOI zelo zainteresirana na tem, da ustvari gostilničarski stan čim močnejšo organizacijo. Zbornica je vedno delala roko v roki z gostilničarskimi organizacijami in pazila na njihove koristi in težnje.

Tajnik g. Ante Pintar je nato podal kratko zgodovino gostilničarskih organizacij v Sloveniji. Besedo je nato povzel gospod Ciril Majcen, ki je obrazložil prvotnim zborovalcem delo gostilničarske organizacije v bivši mariborski oblasti. Nato je g. Djuro Valjak iz Maribora naglasil, da je rešitev gostilničarskega stanja v državi, posebej še v dravski banovini, le v krepki skupni zvezi. Treba je, da prične nova zveza tudi delovati in če bo delo nesebično in bo zveza ščitila interese vseh gostilničarjev ne glede na posamezne pokrajine, jo bo vsakdo tudi res podpiral. Valjakovo izjavljanje se je pridružil vsa dvorana s krepkim odobravanjem. G. Fran Piki iz Zalca se je pridružil izjavljanjem g. Valjaka v imenu podeželskih gostilničarjev, pozdravljajoč idejo fuzije obeh dosedanjih zvez. — Delegat Fajdiga iz Kamnika je sporočil, da so pravila nove Zveze že vsestransko preresetana, v njih so še deloma male napake, a so že potrjena od banke uprave, in bodo definitivno redigirana na prihodnjem občnem zboru. Predlog, naj se pravila ne čitajo, je bil soglasno sprejet. G. Fajdiga je nato oprostil odotnost narodnega poslancu g. Antona Cererja, ki je doživel te dni nezgodo v gozdu; pričal je njegov pozdrav.

Sprejeto je bilo nato poročilo likvidacijskega odbora imovine bivše Zadrugne zveze za ljubljansko oblast, nakar so prešli zborovalci k volitvam zveznega širšega in ožjega odbora. Širši odbor tvorijo vsi predsedniki posameznih zadrug, odnosno njihovi namestniki, treba pa je bilo izvoliti še šest delegatov, ki pripadajo širšemu odboru. Po odmoru je bila prečitana in soglasno odobrena naslednja lista: za Ljubljano Pero Sterk, za celjski okraj Fran Piki, za Kranj Rici Mayr, za Novo mesto Ciril Majcen iz Ljubljane, za Maribor Aleksander Klešič in za Mursko Soboto Fran Sočič. Pri volitvi ožjega odbora je bil na predlog večine delegatov izvoljen soglasno za predsednika nove Zveze g. Ciril Majcen, za podpredsednika pa g. Djuro Valjak. Istočasno je bil na predlog g. Vindišerja iz Novega mesta izvoljen za častnega predsednika Zveze soglasno dosedanj predsednik Zveze g. Fran Kavčič. V odbor sam so bili izvoljeni gospodje: Kavčič Fran, Sterk Pero, Sušteršič Fran, Dolinšek Avgust, Peterlin Miro, Zumer Ivan, Bernardi Drago, Vindišer Josip Cerer Anton in Klešič Aleksander, namest-

Proti Velikemu Mariboru

Maribor, 18. januarja.

Ob 16. so se zbrali v dvorani gostilne Renčelj na Pobrežju zastopniki tukajšnjih okoliških občin, da zavzamejo svoje stališče proti priključitvi okoliških občin k mestni občini mariborski. Sestanek je vodil poborški župan g. Matija Volk, ki je po otvoritvi prisrčno pozdravil zastopnike Težana, Studencev, Radvanja, Krčevine in Košakov. Navzočih je bilo okrog 50 zastopnikov, med katerimi so bili tezenski župan Vinko Bežjak, studenški občinski odbornik Alojzij Pregelj, radvanjski župan France Vizovisek, krčevinski občinski odbornik Ivan Vole in župan Lojze Požavko iz Košakov. Po pozdravu je poborški župan prečital resolucijo proti priključitvi k Mariboru, nakar se je razvila obširna debata v katero je posego mnogo govornikov. Končno je bila sprejeta naslednja resolucija:

Pooblaščen zastopniki navedenih občin so odločno proti nameravani priključitvi okoliških občin k mestni občini mariborski, in sicer iz teh-le razlogov:

1. Vse okoliške občine so dale napraviti električno omrežje na svojem ozemlju. Razen tega imajo nekatere svojo lastno kanalizacijo in tudi lastne vodovode.
2. Vse okoliške občine so brez dolgov in imajo vzorno upravo, ki so jo zmogne tudi nadalje voditi. Občinsko gospodarstvo se vodi sedaj v prid občanov, ki zaradi tega nasprotujejo priključitvi, ker bi bili napram sedanjim manjšim obremenitvam v primeru priključitve k mestni mariborski občini bolj obremenjeni.
3. Vse okoliške občine imajo predpisano število prebivalcev in so gospodarsko za svoj obstoj zadostno sposobne. Celokupno prebivalstvo je tudi spričo tega proti priključitvi.
4. Prepričani smo, da bi nam mestna občina v primeru inkorporacije ne mogla v doglednem času nuditi kakih ugodnosti, temveč bi nam naprtila le občutna bremena, ki jih okoliške občine ne morejo, pa tudi nečjejo prevzeti.
5. Dejstvo je, da bi se okoliške občine v primeru priključitve nikakor ne moglo v gospodarskem, socialnem in kulturnem pogledu tako uspešno razvijati kakor sedaj, ker bi mesto Maribor posvečalo vso skrb v prvi vrsti le svojememu središču.

Resolucija bo poslana g. banu, sreskima načelnikoma za levi in desni breg Drave, županski zvezi, narodnim poslancema dr.

niki pa so gg. Rus Fran, Mayr Rici, Vran Ivan, Evodnik Josip, Kavčič Miloš, Šribar Vojko, Tancar Davorin, Peuh Fran Ferderber Avgust in Vizir Geza.

Novi predsednik g. Ciril Majcen se je nato v izbranih besedah zahvalil zboru za izvolitev. Odslej se bo treba še krepkeje posvetiti delu za prosephe organizacije in koristi gostilničarskega stanja. — Zastopnik banke uprave g. Šink je izrazil svoje zadovoljstvo nad preudarnostjo zborovalcev in požel novemu odboru veliko uspeha in stalnega napredka.

Pri sklepanju o proračunu zveze za leto 1932-33 je bilo določeno, da prispeva vsak član za kritje stroškov zaenkrat 35 Din, o končnem proračunu pa se bo sklepalo na sejah odbora. — Ker se je dosedanj marljivi in popularni ljubljanski tajnik g. Ante Pintar zahvalil za svoje mesto, je bil izbran za novega tajnika in vodjo pisarne g. Anton Peterlin iz Maribora. Na predlog delegata g. Fajdige je nato občni zbor soglasno izvolil g. Pintarja za častnega člana Zveze.

Občni zbor je nato prešel na sestavo resolucij, ki pa bodo redigirane naknadno. Posamezne so prebrali navzoči člani. Zlasti krepka je bila gošč Vindišarja iz Novega mesta, ki se odločno izraža proti šušmarstvu. Resolucija pravi, da protestirajo gostilničarji zlasti proti onim, ki vršijo boj proti šušmarstvu samo zaradi agitacije. Ostro je obsodil celjsko podružnico Društva jugoslovenskih obrtnikov, ki je v zvezi v najem neke gostilniške lokale ter vzdržuje tam gostilniško obrt brez predpisane zakonitega dovolila. S tem ni samo prekoračen delokrog društva, marveč je to tudi še šušmarstvo. V nadaljnem pravi resolucija, ki je bila soglasno sprejeta, da zahteva Zveza od upravne oblasti, naj se imenovana podružnica eksemplarično kaznuje. Skupni zbornici kot naši največji gospodarski predstavnici se je iskrena na zboru soglasna zaupnica.

Resolucija, ki jo je prečital g. Ante Pintar, pa izjavlja prošnjo vsem poslancem in sorodnim organizacijam po državi, naj se potegujejo za preureditev trošarinske takse. Potrebna je nivelizacija zakona o takсах, da bo najmanj 12 kategorij, a ne samo štiri, kakor so zdaj. Take in še posebne zahteve vsebuje tudi resolucija gorenskih gostilničarskih združenj, ki jo je prečital g. Peterlin. Nadalje je bilo sklenjeno, da pristopi nova zveza kot članica k Zvezi za tujski promet in se bodo na podlagi tega vršili v banovini razni servisi in kuharski tečaji, na drugi strani pa bo organizacija po vseh možnih skrbela za čimvečji napredek in povzdigo tujškega prometa v Sloveniji.

Prihodnji redni občni zbor Zveze bo v Celju, v bodoče pa vedno v kakem drugem večjem kraju dravske banovine. Sklepalo se je tudi o ustanovitvi nove »Samopomoči« in prenosovi stanovskega zavarovanja gostilničarjev za vso banovino, o čemer pa bo izdelan natančen načrt na sejah širšega odbora. Sledila je še zahvala častnega predsednika g. Frana Kavčiča, častnega člana g. Pintarja in pa zahvala gospoda podpredsednika Gjura Valjaka, ki je izrazil svoje zadovoljstvo in zadoščenje nad prelepo uspešnim občnim zborom, s čimer je dokazano, da so odpravljena vsa nesoglasja, kar nudi jamstvo, da bo imela organizacija res lepe uspehe. Na predlog g. Frana Kavčiča in g. Peterlina je skupščina sklenila, da se odpošlje vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pa pozdravna brzojavka g. ministru trgovine in industrije. S tem je bil občni zbor zaključen, vendar pa so ostali zborovalci še dolgo časa v družbi, da se pomenijo o raznih podrobnostih in brigah svojega stanja.

Pivku in Krečičju, senatorju dr. Ploju ter skupščinskemu odboru za proučevanje sekona o občinah.

Na predlog občinskega svetnika iz Krčevine je bilo sklenjeno, da bodo zastopniki okoliških občin stremeli v primeru potrebe tudi po tem, da bi se združile občine na levem in desnem bregu v dve enotni občini tako, da bi se delila mariborska bližnja okolica v okoliško občino Maribor-desni breg in okoliško občino Maribor-levi breg. Proti priključitvi so tudi iz razloga, ker ima mestna občina veliko večja davčna bremena, kakor so jih naprtila občinske uprave okoliških občin svojim občanom, ki bi spričo tega s priključitvijo ničesar ne pridobili.

Vlomi v ptujski okolici

Ptuj, 18. januarja. V ptujski okolici so se zelo pomnožile tatvine in razni vlomi, najraje v vinske kleti, kakor da so vlomilci najbolj željni pijače in mesa. Tako je bilo nedavno noč vmlomljeno pri posestnici Mariji Kodričevi v Skrbeljah na ta način, da so se vlomilci splazili v skedenj nad kletjo, od koder so odtrgali desko ter se skozi odprto spuštili v klet, iz katere so odnesli 100 l vina. Nato so se tudi splazili v njeno stanovanjsko poslopje in odnesli dve skledi masti. Vedeli so pač, da gospodinje ni doma, ker je odšla na svoje posestvo v Stopercu in pustila varstvo hiše neki slaboumni ženski.

Dve noči prej so vlomilci vdrli v vinsk klet posestnika Martina Jusa v Jančkem vrhu in odnesli 50 l vina ter še pokradli iz skrinje razno obleko in perilo. Vrata kleti so enostavno sneli s tečajev. Mnogo vina so tudi zlili po tleh. Se isto noč so se zgledali pri tovarniškem delavcu Jakobu Planincu. S kleščami so odprli zapah kuhinjskih vrat in odnesli iz kuhinje nad 20 kg mesnine, vredne 400 Din. To noč je bila doma samo žena z otroki, mož pa se je nahajal zunaj po opravkih. Sumijo, da je na delu ena sama vilmilska družba, ki se preživlja samo s tatvinami. Orožniki s Ptujске gore že imajo sledove.

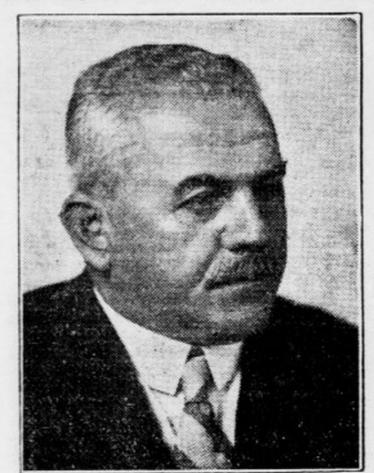
Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Vreme se bo bržkone spremenilo; ponekod vedro, drugod padavine, bržkone dež. — Dunajska vremenska napoved za četrtek: Sneg, posebno v južnih Alpah, v dveh ali treh dneh mraz.

Naši kraji in ljudje

Pet let županovanja dr. Dinka Puca

Ljubljana, 18. januarja. Danes je poteklo pet let, odkar ima Ljubljana za župana dr. Dinka Puca. Dne 8. julija 1927 so bile razpisane občinske volitve za 2. oktobra, volitev župana pa je bila 29. novembra 1927. Izvolitev dr. Dinka Puca za župana je bila s kraljevim ukazom potrjena 28. decembra 1927, njegova zaprisega pa je bila 18. januarja l. 1928., ko je končno tudi prevzel županske posle. V teh petih letih je Ljubljana po zaslugi župana dr. Dinka Puca in občinskega sveta, ki mu načeluje, vidno napredovala in se razvijala na vseh področjih.

Vsako leto so bila izvršena v Ljubljani nova večja javna dela, nikdar ni bilo zastoja. Treba se je samo spomniti, koliko je bilo v tem času storjenega za omiljenje stanovanjske bede, zlasti srednjih in delav-

stikrat boriti s mnogimi težkočami, toda z vztrajnostjo sta dosegla in storila za razvoj Ljubljane vse, kar je bilo v danih razmerah sploh mogoče. Vsa izvršena dela so veljala teže milijone, ki so prišli po večini v prid ljubljanskega prebivalstva, obrtnikov, delavcev, trgovcev itd., kljub temu pa se bremena davkoplačevalcev niso povečala. Vse to je bilo mogoče, ker se je delalo po smotrenem načrtu in ker je bila zagotovljena stalnost občinskega sveta brez večjih izprememb.

Gotovo je doba zadnjih petih let ena najbolj značilnih za razvoj Ljubljane, ker se še nikdar ni v Ljubljani napravilo toliko, kakor v tem kratkem času. To priznavajo zlasti tujci, ki jim je bolj vidna razlika med sedanjo in nekdanjo Ljubljano kakor pa Ljubljancem, ki so se že navadili, da se v Ljubljani vedno kaj novega gradi, in bi jih samo še začudilo, če se ne bi nič več. Delo ljubljanske občinske uprave pod vodstvom župana dr. Dinka Puca je tem bolj hvale vredno, ker ni zastalo niti v času najhujše gospodarske krize, ko je bil zaslugek za brezposelnost najbolj potreben. Ljubljanska občinska uprava ima pripravljenih še mnogo načrtov v korist splošnosti, ki bi jih rada izvedla. Prepričani smo, da jih bo tudi izvršila kljub mnogim težkočam, ker vidimo za to jamstvo v njenem dosedanjem delu. Upamo, da bo župan dr. Dinko Puc v svoji čilosti, saj je komaj v 54. letu starosti, lahko še dolgo let posvečal svoje bogate izkušnje in sposobnosti v korist svojega rojstnega mesta.

Pri nagnenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna »Franz Josefov« gorenjska delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o presnavljanju zatrjujejo, da so dosegli z »Franz Josefov« vodo sijajne rezultate. »Franz Josefov« gorenjska se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Socialno-gospodarski tečaj ZKD v Ljubljani

Ljubljana, 18. januarja. Kulturno delo, ki ga vrši ZKD, je velikega pomena za procvet našega naroda, posebno sedaj v dobi splošne družabne krize. ZKD hoče povečati narodno splošno izobrazbo. Ta smotero namerava doseči s pomočjo naravoslovnih, zgodovinskih, zemljevidnih, zdravstvenih, sportskih, socijskih in drugih predavanj, ki jih nudi in vrši v vseh društvi svojega področja in s pomočjo predavanj v Ljubljani. Še v teku tega meseca bo imela Zveza kulturnih društev zopet dvojico odličnih predavanj, in sicer predavanje dr. Pestotnika o cerkvi in državi in predavanje dr. Slodnjaka o dr. Ivanu Tavčarju ob 10letnici njegove smrti.

Toda ZKD se dobro zaveda, da gre delo prosvete vzajemno s činitelji, ki ustrvarjajo socialno in gospodarsko bodočnost naroda; delo ZKD mora biti danes posvečeno prav posebno socialni in gospodarski izobrazbi. Dvigati narodovo politično, socialno in gospodarsko zavest, odkrivati mu sodobna socialna, gospodarska in politična dogajanja in dati mu vero v dinamičnost našega razvoja, — to je zgodovinska naloga ZKD. Sedanja kriza ima svoje žarišče predvsem na gospodarski in socialni strani. Gospodarski sistem, njegov duh in proces ne delujejo več pravilno, zmaguje ideja skupnosti. In narod bi mogel baš v tem času brez ognjišča pravega optimizma, brez organizacije, ki mu objektivno prikazuje socialne in gospodarske pojave sedanosti, pasti v nevaren pesimizem. To je odgovorna naloga ZKD, da da narodu osnovno socialno in gospodarsko izobrazbo, da ga seznanji z vsemi sedanjimi socialnimi problemi in pravi luči. Doseči hoče ta smotero deloma s pomočjo socialno gospodarskega tečaja v Ljubljani, ki se bo vršil od 5. februarja do 3. marca. Tu se bodo razlagali poljudno najvažnejši sodobni socialni, gospodarski in higienski problemi, tako gospodarski sistemi, delo, meza in kapital; brezposelnost, vzroki svetovne gospodarske krize; denar in njegova vrednost, inflacija, bankovec, zlata valuta, kako čitam gospodarski del časopisa, združeno gospodarstvo, osnovni pojmi knjigovodstva, davki, davčna morala; socialno pravo, socialna politika, socialna higiena, politične ideologije itd.

Ta tečaj je namenjen zlasti najmlajši naši generaciji, enako pa tudi vsakemu drugemu, ki se želi brezplačno izobraziti gospodarsko in socialno. Seznan predavanj, ki se bodo vršila trikrat na teden po dve uri, bomo še objavili.

Gorenjska Hunyadi Janos je najzanesljivejša in najidealnejša odvajalna sredstvo.

Ciril Majcen, predsednik večeraj ustanovljene Zveze zadrug gostilničarskih obrti v dravski banovtini. (Poročilo o ustanovnem občnem zboru objavljamo na drugi strani.)

Uboj na preji

Gorenjska vas, 18. januarja. Včeraj na vse zgodaj se je po Gorenjski vasi raznesla žalostna vest, da so ponovi ubili nekega fanta. To se je zgodilo na Tratu na tradicionalni preji, ki je vedno združena z veselo zabavo. Tudi tratarski fantje in dekleta, ki so šli na prejo na Trato k »Jaku pod Klancem«, so do ponoči prepevali, pili in plesali, o polnoči pa je zaradi alkohola fantom zavrela kri in brez pravega povoda so se v veži sprli in stekli. 22letni Remčkov Jože je izvelkel nož in prezal 20letnemu Cirilu Jenku žilo odvodnico na vratu. Poklicali so zdravnika iz Gorenje vasi, ki pa je mogel ugotoviti le smrt zaradi izkrvavitve.

Ciril Jenko je bil priden in splošno priljubljen fant ter glavna opora družine. Takoga krvavega dogodka, kakršnega je sedaj povzročil nesrečni alkohol, že dolgo ni bilo v mirnem kraju in njegovi okolici.

Na meji ustreljen

Dolnja Lendava, 18. januarja. V nedeljo zvečer po šesti uri, ko je bilo že precej temno, je naš graničar blizu meje naletel na sumljivega civilista. Po svoji dolžnosti ga je pozval, naj gre z njim na stražnico. Nekaj časa sta šla lepo mirno proti stražnici v Sabolahušo, kmalu pa je ujetnik začel siliti vedno bolj proti meji, da bi na to zbežal čez na Madžarsko. Nankrat se je pogнал v beg, tekkel je vzdolž meje in se nič več ni zmenil za klice graničarja, naj se ustavi. Graničar je začel streljati in tretji strel je zadell ubežnika v glavo, da je na mestu obeležal mrtev.

V ponedeljek je šla na kraj dogodka komisija, katero so tvorili sreski podnačel-

Strašni zločini med sorodniki

Po treh mesecih razkrinkan umor — Morilci so sorodniki, umorjeni pa je pred leti ubil svojega brata

Dolnja Lendava, 17. januarja. Lani oktobra je nenadoma izginil iz Gornje Bistrice 29letni Ivan Čizmašija. Ivan je bil na slabem glasu. Pred nekaj leti je v prepiru ubil svojega brata in tudi pozneje, ko je prestal svojih kazni, se je večkrat udeleževal fantovskih pretopov. Več let je imel ljubavno razmerje s svojo oddaljeno sorodnico vdovo Verono Čizmašijev. ki pa se je naveličala svojega sirovega in nasilnega ljubimca in ni hotela o njem ničesar več slišati. Ivan je zaradi tega večkrat grozil Veroni in njenemu sinu, 19letnemu Ignacu. Večkrat je tako razgrajal v Veronini hiši, da je morala ona s sinom vedno pobegniti k sosedom.

Ko Ivana lani v oktobru ni bilo več na spregled, so orožniki skrbno poizvedovali za njim. Pred desetimi dnevi pa je Mura pri Murskem Središču naplavila moško truplo, ki je imelo na prsih pet, na hrbtu pa 20. večino smrtonovrnih ran z nožem. Komisiji, ki je pregledala truplo, je takoj padlo v oči, da se vobdajati poznajo samo na srcaji, dočim je bila gornja obleka popolnoma cela. Iz tega se je dalo sklepati, da je bil neznanec umorjen naj-

brž med spanjem, potem pa oblečen in vržen v Muro. V obleki so našli vzglednik ki je nosil na eni strani napis »Stefan Kuhar«, na drugi strani pa »Mariška Melnic«. Orožniki narednik g. Plešovnik, ki je vodil že prej poizvedbe za Ivanom, se je seveda takoj spomnil nanj ter posvetil vso pozornost njegovi nekdanji prijateljici Veroni in njenemu sinu Ignacu. Mladi Ignac Čizmašija je naposled orožnikom priznal, da je s svojima bratrančema Jožefom in Stefanom Vučkom umoril Ivana Čizmašijo, ker je pretil njemu m njegovi materi. Zločin so izvršili lani 25. oktobra zvečer. Ivan Čizmašija je prišel pijan na dom Ignaceve matere, tam je nekaj časa razsajal, potem pa se vlegel v posteljo in zaspal. Ignac je poiskal svoja bratranca, ju napojil z jabolčnikom in žganjem in ko so se vsi močno napili, so oboroženi s koli in nožmi prišli v sobo, kjer je spal na materini postelji Ivan Čizmašija. Najprej so ga z nožmi, potem se s koli po glavi, naposled pa so mrtvemu oblekli telovnik in suknič ter ga vrgli v Muro. Včeraj so orožniki Ignaca Čizmašija in njegova bratranca izročili doljnelendavskemu sodišču.

Fingiran vlom

Maribor, 18. januarja. Pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča je bila danes 53letna trgovčeva žena Franciška Z. iz Mahorske vasi, ker je z namenom, da bi prejela od zavarovalnice zavarovalno premijo, fingirala vlom v svojo trgovino. Lani 26. oktobra je obvestil policajske orožnike trgovec Martin Z., da je bilo vlomljeno v prejšnji noči med 21. in 22. uro, ko je bil on pri pevaški vaji, njegova žena je pa spala, v njegovo trgovino v pritličju hiše in so vlomilci odnesli za 974 Din raznega manufakturnega blaga in kovanege drobiža. Trgovina je bila zavarovana za primer vloma za 100.000 Din.

Orožniki so uvedli obširne poizvedbe in takoj zasumili, da nekaj ni v redu. V navedenem času vloma je hodilo mimo trgovine mnogo ljudi, ki pa niso ničesar opazili. Sumljivo je tudi bilo, da je izginilo le najboljše blago. Orožniki so zato posneli prstne odtise trgovčeve žene ter ugotovili, da so identični z odtisi na šipi v oknu, ki naj bi jo bili vlomilci razbili. Pod oknom so našli tudi majhne krvave sledove, na prstu trgovke pa manjšo rano, iz katere je izvirala kri. Na podlagi teh ugotovitev so orožniki napravili v trgovini temeljito hišno priskavo, ki je spravila izpod podnice na podstrešju na dan vse »ukradeno« blago. Seveda zdaj ni bilo več mogoče tajiti in je trgovka fingirani vlom priznala. Objavljena je bila na 6 mesecev strogega zapora, pogojno za dobo 5 let.

Drzen vlom v gostilno

Ribno, 18. januarja. Preteklo nedeljo je bil izvršen v gostilno Gabrijele Ferjana v Ribnem pri Bledu drzen vlom. Ko so šli v nedeljo jutraj vsi Ferjanovi k službi božji, je neki nepridiprav izabil njihovo odsotnost ter se spizlil najbrže pri zadnjih vratih v gostilno. Vlomilec jo je mahnil po stopnicah naravnost v podstrešje, kjer je s sekuro odprl vrata Ferjanove spalnice. Nato je razbil predel omar in vzel iz njega hranilno knjižico glasečo se na ime Ferjanovega sina Vinka z vložkom 6000 Din. V hranilni knjižici je bilo tudi 500 Din v bankovcih. Nadalje je tat odnesel šest žepnih ur, klubov, srnjico in majco. Kuharica Neža Ferjanova, ki sicer stanuje v mežarji, je imela pri Ferjanovih spravilnih okrog 70 srebrnih kron in več cekinov, katere je tat vse pobasal v svoje žepce. Ko je je pobral nekaj drobiža iz predela jo je zopet neopazno popihal v temno jutro. Vlomilec je pozabil na postelji dolg nož, katerega je najbrže uporabljal pri odpiranju predela, ali pa ga je morda imel pripravljene za napad.

Vse kaže, da vlomilec ne more biti od daleč, ker so mu bile, kakor pričja spretno izvršeni vlom, razmere v Ferjanovi gostilni dobro znane in je izabil odsotnost domačih. G. Ferjan je vlom takoj prijavil orožnikom, ki pridno poizvedujejo za pridrznim vlomilecem.

»Črna glava« - »extrabiond« je produkt tridesetletnih izkušenj. To sredstvo vrne potemtelim lasem zaželeno svetlo nijanso, dodatek »Haarglanze« pa konzervira in krepi nežne, svetle lase in jim da istočasno prekrasni zlati sijaj. Vsem ljubiteljem naše staroznane kistkove pošiljate priporočamo uporabo sredstva »Črna glava« - »extrabiond« z dodatkom sredstva »Haarglanze« in očali proti peni. Pazite na zelenobel omet!

Redek primer dobrodelnosti

Beograd, 18. januarja. Stanovalec v beograjski Grobljanski ulici opažajo že več kot mesec dni, da se v tej ulici v hiši: pod št. 16 vsakega dne opoldne zbira cela velika grupa drobnih, slabotnih, očividno zelo siromašnih šolskih otrok, da si je ta hiša zasebna stanovanjska hiša, ne pa morda kot zavod ali kaj podobnega. Na pravoslavni badnji večer pa se je moglo videti še vse kaj drugega. Vsi oni otroci, ki so drugatje prihajali v ono hišo opoldne, so prišli tudi na badnji večer, a ko so se po daljšem času vsuli na ulico, so bili vsi nanaovo oblečeni od nog do glave in vsak je nosil s seboj še precej velik omet, v katerem je bilo gotovo zavito nekaj dobrega, ker se je otrokom tako sladko smejalo in so s tako radostjo v oči stekli izpred hiše vsak v svojo stran.

Ta hiša je last Dragoljuba Saviča, lastnika beograjskega pogrebnege podjetja »Konkordije«.

Gosp. Savič ima štiri otroke, ki vsi še hodijo v osnovno šolo. Mestni predel, kateremu pripada tudi Grobljanska ulica, se mora šteti med najubožnejše v naši prestolnici in tako ni čudno, da so Savičevi otroci pripovedovali doma, kako revčki so nekateri njihovi tovaršji, kako celo omedlevalo v šoli zaradi lakote. Gosp. Savič je na to pripovedovanje svojih otrok stopil k upravitelju šole in ga poprosil, naj mu izbere izmed šolskih otrok najubožnejše. Zgodilo se je tako in za 1. decembra, za praznik ujednjenja, je bilo 26 teh revčkov povabljenih na kosilo k Savičevim. In ni ostalo samo tako za ta praznik. Vsak dan so potem pripravili zanio kosilo in za badnji večer jih je njihov dobrotnik tudi še toplo oblekel in obul. V posebnem ometu pa je vsak še dobil velik kos božičnega prašička, cel kup »kolačev« in velik kos dobrega kruha.

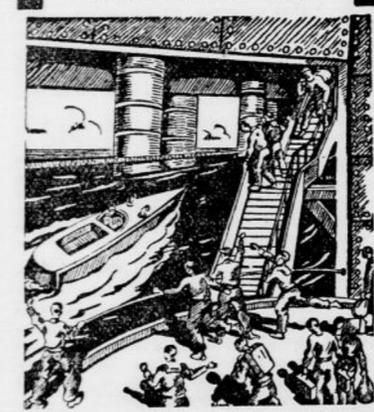
Veseli so otroci tekli domov, obenem so pa bili tudi žalostni, ker so si mislili, da sedaj ne bo več dobrega kosila. Imeli so pa dober nosek in so poizkusili svojo srečo tudi še po praznikih, ali prav za prav že tretji dan božiča. Vsi so zopet prišli in kosilo je bilo v resnici pripravljeno zanje. Navse večje veselje pa je bilo zanje, ko jim je z. Savič naročil, naj le še tudi v naprej prihajajo vsak dan, da bo pripravljeno vsak dan zanje kosilec vse tja do prvega aprila, ko bo zopet topleje vsemu in se bo pričelo delo ter jim bodo njihovi starši mogli zopet zaslužiti kruha.

Naj bi ta gotovo zelo redki primer dobrodelnosti nasproti ubožni mladini našel šim največ posnemovalcev, vespovsod!

Senzacionalen dogodek za Ljubljano bo premiera grandioznega vefilma

F.P.1 ne odgovarja...

Problem našega veka! Umetni otoki na Oceanih tvorijo oporišče mednarodnega letalskega prometa med kontinenti.

Premiera v Elitnem kinu Matici

KULTURNI PREGLED

Nekoliko kulturne bilance

Kakšne struje prevladujejo v češkem duhovnem življenju? — Mladina in verstvo. — Zmaga tradicije. — »Pokolenje šoferjev« premagano.

Praga, v januarju. V tej retrospektivi kulturnega življenja na Češkoslovaškem ne bomo naševali posebnih spisov, ki so izšli v minulemu letu. Opozorili bomo le na kulturne smeri, ki so bile lani med izobraženimi v diskusiji, pri čemer pa takoj pripominjamo, da se v zadnjem času celo v literarnih krogih pogosteje pretresajo narodnogospodarski problemi, nego duhovna vprašanja. Nekateri književne revije so že pribrale članke zoper dilematizem književnikov v narodnem gospodarstvu in politiki.

Vzlic temu pa lahko rečemo, da te diskusije, najs o sicer kakrat dilematične, vendar le niso doela nepredne. Med materijo in duhom obstoje neka omejena področja; danes je vsakomur jasno, da sedanja kriza že dolgo ni več samo gospodarski pojav. Očitno je, da gre za družbeno krizo, za krizo zaupanja, a zaupanje je naposled vendarle moralna, duhovna dobrina. Njega dni je Walter Rathenau nenehno materialne stvari obravnavati za duhovnih vidikov. Umiljivo je, da je kultura lahko prizadeta tudi materialno. Finančne težkoče velikih založništva, propad nekaterih književnih revij, velika beda med

umetniki, zlasti med slikarji in kiparji, borba za knjižni trg — to so sicer pojavi, ki samo posredno dosežajo kraljestvo duha, vendar vsakdar vplivajo tudi na duhovno področje, zaka i za intelektualce velja stari rek: »Primum vivere, deinde philosophari.«

Ce si sedaj ozgljamo češko poezijo in romanstvo v minulemu letu, moramo ugotoviti, da se v nji kaj malo čutiljo boji našega časa. Celotni liriki, ki radi koketirajo z mondenim salonskim komunizmom, so v jedru artisti, iluzionisti, ki življenje in njegove resnične odnose pesniško pretvarjajo v infantilne igračke, pa naj se levčarsko usmerjeni kritiki še tako hudujejo nad njimi. Nihov poglavitni tema je še vedno erotika, torej sila, ki sicer močno vpliva na šlovesko življenje, ki pa vendarle sodi bolj ali manj med zasebne zadeve. Kako je mogoče, da se je prav pokolenje tridesetletnikov, vojna mladina, pogreznilo v artizem, dadaizem, surrealizem, poetizem, ko bi vendar pri njem vsi pričakovali več socialnega patosa? Kako je mogoče, da je bil Jiří Wolker tako kmalu pozabljen in da so Nerval, Seifert, Halas in Hora postali glasniki sedanjega pesniškega rodu? Najbolje si bomo razložili ta pojav, če smatramo, da gre v tem primeru za ge-

neracijo, kateri je vojna vzela mladost. Namesto da bi se kot otroci igrali, so morali cele dneve stati pred trgovinami z živi; prebili so vsa poniranja in pomanjkanje vojnih let in si sedaj ekušajo nekako nadomestiti otroška leta. Odtod torej infantilizem v poeziji.

Med mladimi intelektualci Češke pa imamo tudi izrazito katoliško skupino. Ne mislimo skupine okrog Jaroslava Durycha, ki nikakor ni več mlad pesnik. V mislih imamo skupino okrog revije »Tvare«; v nji je najboljši prozaitič Čep. Tudi ta vrnitev k vernosti je v zvezi s psihologijo povojne generacije. To pokolenje je našlo po vojni prazno zemljo in prazno nebo in je najprej zbežalo v irracionalnost, v podzavestnost, kasneje pa je odkril ravnovesje med razumskim in razumu nedosegljivim svetom, ki se očituje v novem prerodu tometične filozofije. (V Pragi je bil nedavno kongres tomistov, t. i. pristašev filozofskega sistema sv. Tomaža Akvinskoga.) Geslo aktivizma, odklon od praznega artizma, klic po celotnosti (totaliteti) pa ne obvladujejo samo mladih katoliških usmerjenih pisateljev, marveč tudi nekateri osebnosti, ki iščejo novo kulturno sintezo.

V bronci reviji »Index« je nedavno objavljen dober revij J. L. Fischer rezultate neke ankete, ki jo je bil priredil med dijaki brških visokih šol. Anкета je imela namen, pokazati, kakšno stališče zavzema akademika mladina nasproti najvažnejšim vprašanim javnega življenja, kulture in politike. Objavljeni so bili podatki iz 111 izpolnjenih vpraševalnih pol. Najzanimivejši so odgo-

vori glede stališča nasproti religioznim vprašanjem. Tu se je 23 glasov izreklo zoper religioznost, 5 glasov je bilo glede vere ravnodušnih, 44 se jih je priznalo za katoličanstvo, 4 za druge konfesije, 1 za antie-militizem kot svetovni nazor, 1 za okultizem. Izmed ostalih 29 glasov smatrajo nekateri vero za osebno, drugi za filozofsko zadevo. Izsledke celotne ankete priča o nekakem kulturnem pesimizmu in kaže hrepenenje po neki enotnosti in po takim občutju, ki bo ljudem zopet dalo neki smoter in smer. V tem pa obstoje tri smerice: ali nova kulturna sinteza, ali katoličanstvo ali komunizem.

Prager Presecet je pripomnila k tej anketi, da poleg omenjenih treh izrazitih smeri obstoji še zelo široka, v nazorih kolebajoča, brezusmerjena sredina, ki bi številčno najbrž imela absolutno premoč, če bi bilo znanih ne samo 100, marveč 1000 odgovorov.

Vzlic vsem navedenim znakom pa se zdi, da je mladina že začela izgubljati čut izkorenjenosti (déraciné), ki je bil nekaj časa eden izmed poglavitnih znakov povojnega mladega rodu. Sedamti mladi rod je zopet našel vezi s tradicijo. Ni več doela nagnjen k čisto intuitivnemu, čustvenemu, asociativnemu dolemanju marveč je zopet postal v pravem pomenu besede intelektualen.

Toda nekaj je, kar čitimo vedno bolj: nedostajanje izpodbudne kritike. Ni kritičnih osebnosti, kakor so jih Čehi imeli zlasti v devetdesetih letih tako častno število. Pomanjkanje velikih kulturnih voditeljev je sploh močno omajalo avtoriteto izobraženo-

ga duha. Intelektualci se danes bavijo predvsem s svojimi družbenimi nalozami. Med najbolj diskutirane predmete v minulemu letu sodijo vprašanja: kakšno budi stališče intelektualca v javnem življenju in pa razni problemi kulturne politike.

Različne ankete med čitatelji so podale še neko, za sedanje prilike in neprimliko značilno potezo: namreč priljubljenost zgodovinskih romanov in življenjepisov. Pri tem pa ne gre za nekaj narkotikum, za beg v preteklost pred vprašanji sedanje krize. Ljudje, ki so doživeli velike zgodovinske dogodke, kakor so n. pr. vojna, revolucija, restavracija, začenjajo šele sedaj dobivati pravi odnos do močnih zgodovinskih osebnosti. Posebno velja to za češkoslovaški narod, ki je cela tri stoletja mogel samo iz daljave opazovati visoko politiko in šele sedaj spoznava realnost v življenjskih velikih državnikov, ki je v njih videl prej samo mitologijo.

V splošnem lahko ugotovimo, da sta premagana povojni materializem in enostranska tehnična usmerjenost. »Pokolenje šoferjev«, kakor ga je nekoč imenoval Keyserling, nima več nikake kulturne uloze. Prodrlo je prepričanje, da dober inženjer pač lahko gradi mostove in stroje, o kulturi pa naj nikar ne teoretizira. Med vojno se je pokazalo, da znani rek »Inter arma silent Musae« ne velja vedno in povsod. Češki narod se je baš med vojno tesno oprjel svoje knjige in svojega gledališča. Tudi med krizo ne pošivajo muze. Kulturna vprašanja vzbujajo živahne diskusije, čoprav kriza ne-dvomno vpliva na njihovo vsebino. Veeka-

DANES PREMIERA!

Lil Dağover

najočarljivejša ženska neodoljivega šarma v pikantni veselotgri

Iz dnevnika lepotice

Gospodična Tea — ali se te spodobi?

Ljubavna afera lepe kibarke, ki se je zagledala v svoj model, čvrste mladence, krepkega boksača

Najnovejši UFA zvočni tednik

Predstave ob 4., 8 in 10 zvečer

Elitni kino Matica

Telefon 2124

POD POKROVITELJSTVOM
N. J. VEL. KRALJA
ALEKSANDRA I.

21. I. 1933 TAVOR

XIII. SLOVANSKI VEČER

Domače vesti

• Mednarodna železniška tarifna konferenca na Bledu, 17. t. m. se je pričela na Bledu mednarodna železniška tarifna konferenca, ki se trajala osem dni. Na konferenco, ki se vrši v dvorani hotela Toplice, so prispele delegacije Avstrije, Italije, Nemčije, Češkoslovaške in naše države. Konferenci prisostvuje skupno okrog dvajset oseb.

• Triletoletnica varaždinske gimnazije. Oktobra bo poteklo tristo let, odkar je bila ustanovljena gimnazija v Varaždinu. Žiđe slavnostna spomenica s prispevki bivših dijakov omenjenega zavoda. Priredil se tudi sestanki absolventov varaždinske gimnazije. Najstarejši se živeči absolventi, varaždinske gimnazije so književnik Sandor Ksaver Galski, univerzitetni profesor v pokouju dr. Lazar Car ter gimnazijski profesor v pokouju Ivan Kenfelj.

• Izpremembe v banovski službi. Imenovana sta dr. Božidar Lavrič za primarnega zdravnika splošne bolnice v Mariboru v 6. položajni skupini, dr. Aleksander Kihar pa za banovskega primarja pri javni bolnici v Ptujju v 5. položajni skupini. Inž. Vinke Glanz, uradniški pripravnik pri tehničnem oddelku kr. banske uprave je po potrebi službe premeščen k upravi banovskega zdravilišča v Rogoški Slatni. Državna služba je prestala arhivskemu uradniškemu pripravniku Fedorju Jankoviču pri obmojnem komisariatu v Mariboru ter uradniškemu pripravniku Martinu Mavriču pri zdravilišču v Rogoški Slatni. Pripravnik pri banki, upravi v Ljubljani dr. Milan Penkovič je imenovan za pristava v osmi položajni skupini.

Ko pri Slamiču se čaše polne „Rizlinga“ blesite, se vzraduje srce naše proč tedaj je skrb, gorje!

• Iz zdravniške zbornice. Dr. Pavla Černe, zdravnika v zdravilišču na Golniku, je bila 9. t. m. vpisana v imenik Zdravniške zbornice za dravsko banovino.

• Promocija. Na univerzi v Gradcu bo danes promoviral g. Jože Munda za doktorja vsega zdravilstva. Čestitamo!

• Službeni list dravske banovine objavlja v 5. letošnji številki: kraljevo odločbo o ukinitvi konzularnih zastopnikov; uredbi o izplačilih rokih za vize in druge dolžnosti Konzularnega društva za Slovenijo v Ljubljani; uredbi o izrečbah in dopolnitvah v uredbi o ocenjevanju sodnikov rečnih sodišč in šerifskih sodnikov; naredbi o izpremembi naredbi o izvajanju zavarovanja glede prostovoljnega zavarovanja; pravilnik fonda za pospeševanje domače kulture oljnatih rastlin; norme za cestne mostove; popolnitev pravilnika o svečelnih radijskih aparatih; tarifno obvestilo za les na Suškju; odkup predloženega srebrnega denarja razlisa o podaljšani veljavnosti navodil glede občinskih računov; sestavo oddelkov državnega sveta in njihovo področje za leto 1933, ter obtožbo izavne seje državne sveta.

• Akademsko starešinsko društvo „Jadranc“ v Ljubljani sklicuje svoj redni občni zbor na dan 22. t. m. ob pol 11. dopoldne v zbornici na magistratu. Vse gg. člane vabimo k polnoštevilni udeležbi, neučlanjenega gg. starešine pa naprošamo, da se obžene zboru udeležijo in pristopijo k društvu Odbor.

• Novi grobovi. V Ljubljani (Stan in dom) je po daljšem trpljenju umrla gospos Antonija Benedičičeva, soproga poljskega nazornika. K večnemu počitku pri Sv. Križu jo bodo srenili jutri ob pol 15. — Kamniku je umrla gospa Marija Trampuševa. Pogreb v nedeljo popoldne ob 15. — V Celju je umrl v 59 letu starosti gostilničar in trgovec g. Franc Berger. Pogreb bo danes ob 15. — Pokojnim blaz spomin, zaljubljenim naše iskreno sožalje!

• Smrt zagrebškega Slovence. V Zagrebu je v nedeljo v starosti 60 let umrl svetnik banskega stola v pokouju Slavoj Valja-

vec, sin Matije Valjavca, slovenskega pisatelja. Kot sodnik je v dobi svetovne vojne služboval v Zemunu. Pozneje je bil državni pravnik in končno uvažen član banskega stola. Odlikovan je bil z redom Sv. Save III.

• Pogrešani iz svetovne vojne. Deželno sodišče v Ljubljani je uvedlo postopanje, da se proglase za mrtve naslednji pogrešanci iz svetovne vojne: Pavel Pristan, uradniški vojnega arsenala v Pučju; Tomaž Novak, kočar v Oberšah; Franc Zupančič, trgovski sluga v Ljubljani; Jožef Aljančič, kočar v Koverju; Engelbert Furlan iz Ljubljane; Ignac Kolman, čevljar iz Leš; Pavel Požar iz Zgornjega Ihana in Anton Vesek, posestnik na Stari Vrhniki.

• Velik vliom v Domžalah. V večerašnji noči je bilo v Domžalah vliomljeno v spalnico posestnika in gostilničarja Andreja Kovača. Izginilo je 28.000 Din, ki so bili zaklenjeni v omari. Orožniki so uvedli obširne poizvedbe.

• Skrivnostni Ivan Grgič. Tretji dan razprave zagrebškega sodišča proti vojku Mikolju zaradi velike sleparije s ponarejenimi poštnimi nakaznicami se še ni približal razkrinkanja skrivnostnega Grgiča in njegovih pomočnikov pri utihotapljenju ponarejenih poštnih nakaznic v plombirane poštne vreče. Ves dan so zasliševali pričke, niso pa pršle na vrsto one, ki naj bi dokazale Mikoljev alibi. Razpravi prisostvuje vedno več poslušalcev, ki se čudijo, s koliko spretnostjo in bistrumnostjo se obtoženi brani, identificirana s skrivnostnim Grgičem.

• Samomor pred poroko. Pretekli ponedeljek bi se imela v Gornjem Vakuфу vršiti poroka dvajsetletnega Josipa Matijevića. Dan pred poroko je ženin postal nekako potr, ponódi pa si je prezel vrat in je kmalu nato izdihnil. Kaj je mladega ženina gnalo v smrt, ni znano.

• Volnena ruta rešila lastnika življenje. V okolici Vitrovice je v prepriju seljak Vilja Radešič iz Bistrincev z revolverjem ustrelil proti sosedu Ivanu Tršiču. Kropla pa je na srečo občila v debele volnene rute, oviti okoli vratu.

• Lov na tihotapce tobaka. V noči od ponedeljka na torek je prišlo v okolici Banjaluke do spopada med organi finančne straže in tihotapci tobaka. Finančna straža je bila obveščena, da bo večje število tihotapcev tobaka prišlo mimo Kotorvaroa. Stražnika Matevž Koželj in Milan Tomljenovič sta v zasedi pričakovala tihotapce. Proti jutru sta opazila 19 tihotapcev, ki so nosili nabasane vreče. Ker se na poziv niso ustavili, sta stražnika začela streljati. Nekateri so tiho vrgli vreče raz sebe in pobegnili. Nekega tihotapca pa je krogla zadela v nogo. Finančni organom je prišlo v roke 71 kilogramov tobaka. Ranjen tihotapec Petar Milčević je bil prepeljan v kotorsko bolnico.

• V fotoproduvalnici drogerije Gregorič v Ljubljani, Prešernova ulica 5 za 19. t. m. napovedano predavanje gospoda B. Jakca se zaradi zadržkov preloži na kasnejši čas.

• Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

• Slavnostni sokolski koncert bo v soboto, dne 21. t. m. ob pol 20. v Filharmonični dvorani. Dober del koncertnega sporeda je prevzel priznani Slovenski vokalni kvartet, ki ga tvorijo gg. Stibernik, Jus, brata Roman in Tone Petrovič in Šušc. Slovenski vokalni kvintet bo zapel iz svojega bogatega repertoarja naslednje slovenske zbere oziroma četverpeve: Mirk Vasilij: „Jutro, Foerster: „Razbita čaša in Risto Savin: „Tehtni vzrok v I. nastopu v E. nastopu pa Prelovcéve „Nagelne rdečce in slovensko narodno: „Ko so fantje proti vasi šli. Petje Slovenskega vokalnega kvinteta je v resnici umetniško in vsak prijatelj slovenskega petja jim bo hvaležen za užitek, ki ga bodo nudili na slavnostnem sokolskem koncertu. Predorodaja sodeljev in stojšč je v knjižarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

• Akademija XIII. »Slovanski večer« pod pokroviteljstvom N. J. Vel. kralja bo v soboto 21. t. m. na Taboru. Sodeloval bo pri sporedu tudi g. Betetto Julij, član naše opere. Na sporedu je: S. Ostero: „Solnce v zavesah, Ant. Foerster: „Op. 44. »Dalibor v ječe in R. Savin: Čarne toče so oči. Zadnji dve deli se bosta izvajali prvkrat na koncertnem odru, ter jih bo pel g. Betetto iz originalnega rokopisa. Pri klavirju g. Niko Štrifof, dirigent opere. Vabila s razposlana. Reklamacije na JNAD Jadran, Tomanova 3. tel.č. 2974.

Zvočni kino Ideal

Premiera filma v katerem boste videli vse svoje ljubljence filmske zvezdnice

PAUL MORGAN, RAMON NOVARRO, JOAN CRAWFORD, DI TA PARLO, JOHN GILBERT, NORA GREGOR, BUSTER KEATON, NORMA SHEARER, HEINRICH GEORGE, HOOT GIBSON

V MESTU ČUDEŽEV

Glasba Oskar Strauss

Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer

Dopolnilo najnovjši Foxov zvočni tehnik

• Predavanje in kulturni film v sokolskem domu v Šiški. Jutri ob 20. priredi Društvo za zgradbo sokolskega doma v Šiški pod okriljem ZKD predavanje o sodobni socialni in gospodarski krizi s posebnim ozkrom na brezposelnost, finančno vojno, problem denarja, dolgov, kapitala in kredita. Predaval bo s poučnega stališča g. prof. Josip Mihelak. Po predavanju predvaja Društvo za zgradbo sokolskega doma 4 kulturne filme o čudih v jezuru, morskih

Ali potrebujete čistilno sredstvo?

Zgodaj zjutraj dosežete normalno lahkonno izčiščenje, če vsamete prejšnji večer 2-3 dražeje ARTINA. Dobi- to se v vseh lekarnah. Vsebinska škatlice po Din 8.—

zadostuje za 4 do 6 krat.

Odobreno od Minister. soc. politike in narodnega zdravja San. oddel. S. Br. 12258 od 12. julija 1932.

globinah, udomačenih živilih in potujočemu drevu. S tem predavanjem otvarja Društvo za zgradbo sokolskega doma ciklus svojih kulturnih in socialno-gospodarskih predavanj in kulturnih filmov, ki se bodo vršili v petkih in nedeljah dopoldne. Društvo se zaveda, da mora kulturno delovanje imeti svoje težisce posebno v socialno-gospodarski izobrazbi. Dvigniti narolovo politično, socialno in gospodarsko zavest, krivati mu sodobne družabne, gospodarske in politične pojave in biti optimistično optimizma in vere v našo bodočnost, to hoče biti delo Sokolskega društva v Šiški.

BOHEMSKI KARNEVAL

4. FEBRUARJA 1933 V VSEH PROSTORIH HOTELA UNIONA

• II. komorni večer »Slogec« bo v ponedeljek 23. t. m. ob 20. v koncertni dvorani: kina Dvor. Nastopi kvintet na pihala. Koncert sam bo zaradi redkosti takih komornih koncertov gotovo eden najzanimivejših.

• Zahvala koroških pevcev. Zupan Ljubljanski je prejel ob odhodu slovenskih Korošcev brzojavko naslednje vsebine: »Zahvala bel Ljubljani za vse. — Korošček.

• Dolenjska v literaturi. V petek 20. t. m. se bo vršil v društvu »Krkac« pri Mikličju predavanje prof. dr. Slodnjaka o »Dolenjski v literaturi«. Po tem objeljem delu bo nastopil v narodni noši 7 letni Viki in zaigral na harmoniko več narodnih pesmi. Godba jazz in druge zanimivo. Stj. Brez vstopnine!

Zvočni kino Ideal

Premiera filma v katerem boste videli vse svoje ljubljence filmske zvezdnice

PAUL MORGAN, RAMON NOVARRO, JOAN CRAWFORD, DI TA PARLO, JOHN GILBERT, NORA GREGOR, BUSTER KEATON, NORMA SHEARER, HEINRICH GEORGE, HOOT GIBSON

V MESTU ČUDEŽEV

Glasba Oskar Strauss

Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer

Dopolnilo najnovjši Foxov zvočni tehnik

• V društvu »Sočac« bo v soboto 21. t. m. ob 20.30 v salonu pri Levju predavanje urednika Davorina Ravljena, ki bo govoril o temi »Sprehod po Parizu«. Po predavanju nastopi oddelek pevskega zbora »Bežigrad«. Sočane in prijatelje društva vabimo, da se polnoštevilno udeležijo tega predavanja, ki je zadnje v tem mesecu. Vstop vsem prost!

• V »Taboru« (hotel Tivolj) bo g. inž. Gri drevi podal drugi del svojega predavanja o vojnih plinih. Udeležba za članstvo obvezna.

• Preporodovci V soboto, 21. t. m. ob pol 5. popoldne bo predaval dr. Janže Novak. Tema predavanja je: O agrarni reformi. Za člana udeležba obvezna!

• O negi in prehrani dojenčka, tretje nadaljevanje s filmskimi slikami bo danes ob 20. v zeleni dvorani »Uniona«. Predvaja ga dr. Tavčar-Kovčalka. Vstop prost. Prostovoljni prispevki za luč in kurjavo.

• Predavanje o lepem vedenju v izvajanjem Prof. Šesta bo danes ob 18.45, v dvorani Delavske zbornice. K obilni udeležbi vabi Atena.

• Združenje trgovcev v Ljubljani opozarja vse cenjene gg. člane ljubitelje lepih izložbenih oken na predavanje prof. g. Santia, ki ga priredi društvo izložbenih aranžerjev v četrtek 19. t. m. ob 8. zvečer v veliki dvorani »Trgovskega doma«. Predavanje bo zvezano s sklopčnimi slikami. Uprava.

• Aranžerji-trgovski sodružniki se zamudite otvoritvenemu predavanju g. prof. Santia, ki bo drevi ob 20. v veliki dvorani Trgovskega doma. Društvo aranžerjev.

• Opereta »Mamselle Nitouche« na filmskem sporedu ZKD. Od jutri dalje bo predvajala ZKD v Elitnem kinu Matiči popularno opereto »Mamselle Nitouche«. Zabave in razvedrila bo zadosti. Predstave v petek in soboto bodo vsakokrat ob 14.30, v nedeljo pa ob 11.

• Pevsko društvo Ljubljanski Zvon. Odslej se vrše pevске vaje vsak torek, sredo in četrtek ob 20. uri za mešani zbor za koncert v proslavo stoletnice Ivana Zafca. Posameznih skušen za ženski ali moški zbor ni več. Bodite pridni in točni! Odbor.

• Jadranašice! Jutri v petek ob 2. popoldne bo v klubskem prostoru debatni sešatek vseh članic. Prosim, udeležite se ga v čim večjem številu.

• Število letčnih bolnikov v splošni bolnici je danes že preseglo prvi tisoč. Zlasti v zadnjih dneh so pritisnili v bolnico mnogi bolniki z dežele. Največ je pacientov, ki so oboleli zaradi prehlada.

• Ako hočete brez truda potovati po svetu, naučite se esperanta. Dana vam bo najuzgodnejša prilika v novem točaju, ki se bo otvoril v torek 24. t. m. ob 20. v šentjakobski šoli. Učnina mesečno 15 Din, za diake 10 Din, brezposelnih prosti.

• Preporodava pesna vaja, ki je bila napovedana za danes, odpade, enako tudi vaja v soboto zaradi Slovanskega večera. Prihodnja pesna vaja bo 28. t. m.

• Vse pise za letošnje prireditve se naučite najhitreje v plesnu zavodu Jenko Kazina. Začetniški točaj vsak petek ob 20. Posebne ure in informacije vsakodnevno.

• Zaključna pesna vaja društva zasebnih in avtonomnih nameštencev bo v soboto 21. t. m. Obiskovalci in prijatelji vabljeni.

• Razprodaja damskih oblek, K. Sos. Mestni trg.

Iz Celja

• Državni pravdnik dr. Joško Požar bo danes slavil v domačem krogu svoje srečanje s Abrahamom. Po rodu je Savinčan, že v mladih letih se je preselil na Miklavžki hrib, kjer sta bila starša lastnika lepega posestva, sedaj last g. Levstika. Marljiv tudi izven šole na celjski gimnaziji je g. Požar nato zlasti pridno sodeloval v graškem »Triglavu«. Leta 1909 je promoviral, nato pa služboval v Mariboru in Kozjem. V vojni je preživel mnogo grozot, a po prevratu je bil poklican na sedanje mesto v Celje. Odličnemu pravniku, vzornemu Sokolu in velikemu ljubitelju privede želimo se mnogo zadovoljnih let!

• Gostovanje ljubljanske drame. Po dolgem presledku bodo gostovali člani ljubljanske drame v torek 24. t. m. ob 20. v mestnem gledališču v Celju s slovitjo igro Mauricea Rostanda »Vest«. Poleg režiserja C. Debeveca bodo nastopili ga. Marija Vera, gg. Skrbinešek, Zeleznik, Krall, Bratina in drugi. Vstopnice se dobe v predprodaji in knjižarni K. Goričarja vdove.

• Uprizoritev Petrovičeve drame »Mrak«, ki je bila določena za sredo 25. t. m. v korist brezposelnih, je zaradi gostovanja ljubljanske drame preložena na prvo polovico februarja.

• Savinjska podružnica SPD bo imela v četrtek 26. t. m. ob 20. svoj 40 redni občni zbor v spodnjih prostorih Narodnega doma. Izvoljen bo novi odbor za prihodnja tri leta.

• Nad 12 milijonov je šlo v zrak. V vsem celjskem srezu so lani pokališji cigareti in tobaka v vrednosti 12.410.897 Din, cigaretnega papirja pa je šlo za 100.175 Din. Cigaret »Savac« in »Zetac« je bilo prodanih največ, Poraba vžgalice je znašala 1.322.900 Din.

Foto-predavanje pri Kancu

V petek 20., soboto 21. in ponedeljek 23. t. m., vselej ob 20. uri, bo imel v foto-predavalnici drogerije Kanc v židovski ulici 1-1 (vhod skozi vežo!) priznani strokovnjak tvornice Gevaert g. Julij Rogulja zanimivo foto-predavanje s praktičnimi poskusi. Predavatelj bo obravnaval vse moderne tehnike nove fotografije. Brezplačne vstopnice za vstop se dobijo v drogeriji Kanc. 1994

Reklama za JAFFA POMARANČE ni potrebna. Priporoča jih vitamin C.

Iz Maribora

• Mariborski mestni svet je imel predsinodnim sejo, na kateri so bila izdana naslednja gradbena dovoljenja: Francu Vrablu za gradnjo dvoriščnih poslopij in verande na Radvanjski cesti, Amaliji Tišlerjevi za ureditev izložbenih oken na Aleksandrovi cesti in Avgustu Copicu za zgradbo avtogaraje v Vrbanovi ulici. Uporabno dovoljenje je bila izdana: Barbari Eignerjevi in Alojziju Bačurju za tobaciški paviljon na vogalu Gosposvetske in Vrtno ulice ter Francu Perglerju za prezidavo objekta v Minski ulici. Občinski davčnin so oproščeni za 6 let nove hiše posestnikov Sluge, Kosa, Hasenöhrla, Susterjeve, Gečeve, Korazije, Klara, Snoja, Kasperja in Hobacherjeve.

• Pred proračunsko razpravo. Štiričlanski ožji odbor, ki je proučeval proračun mestne občine, je te dni končal svoje delo in izročil predmet v proučevanje finančnemu odboru, ki bo imel svojo sejo danes popoldne.

• Ljudska univerza. V petek 20. t. m. ob 20.15 bo na Ljudski univerzi interesantni literarni večer pisatelja g. dr. Maksa Snuderja. Čital bo svoje še nenatisnjene satirične novele.

• Važno opozorilo občinskovalcem gledališč! Zaradi obolnosti gg. Zakarškovce ostane mariborsko narodno gledališče drevi zaprt in se preloži letošnja premiera »Spreobrnitve Ferdinanda Pištorca« na poznejši čas.

• Nasreča v železniški delavnici. Vselej popoldne je odletel a cirkularke 46 letnemu delavcu Ivanu Dreisbenerju v delavnici v Studenčih velik kos lesa s tako silo v prsi, da ga je podri na tla. Ker je dobil Dreisbener nevarne nožne poškodbe, so ga morali z reševalnim avtom prepeljati v bolnico.

• Zopet del Maribora elektrificirana. Mestno električno podjetje končuje dela na razširjenju električnega omrežja v delavski koloniji v Magdalenskem predmestju. Stroški za zunanje omrežje znašajo okrog 90.000 dinarjev, dočim bodo vse ostroške notranje instalacije in priklopitev za 260 stanovanj z okrog 1000 žarnicami plačale stranke same.

• Volilni imeniki. Mestno načelnstvo bo v času od 16. do 31. t. m. popravilo stanje volilnih imenikov in se bodo popravilnem uradu sprejemale stranke ob delavskih dnevno od 11. do 13. ure.

kor se je pokazalo, da veliki duhovni tokovi sedanjeje časa niso zaman tekli mimo nas; zamislili so za seboj močne učinke, ki po svoje vplivajo na celotni narodov kulturni razvoj.

Iz francoske književnosti Ob slovenskem prevodu Stendhala

Nailenši dar, ki ga je l. 1932. prineslo Slovincem iz obilne zakladnice francoskega duha, je Stendhalov roman »Rdeče in črno« (Le Rouge et le Noir). To mojstrovino je v prevodu univ. prof. dr. Sturma izdala »Tiskovna zadruga«.

Slovenska prevodna književnost se je v zadnjih letih tako razmahnila, da utegne parskateri ljubitelji naše književnosti, zlasti če biva izven Ljubljane in če ni dober poznavalec književnosti, spregledati književnovosti, ki imajo nedvomno in trajno vrednost. Taka književnost je Stendhalov roman »Rdeče in črno«. Nje ne označuje le rahla lahkonost in samo faticelovno domišljivo draždelno pripovedovanje, ki ne zahteva niti malo duševnega naraša Stendhal ni število za ljudi, ki so preveč leni, da bi pri čitanju mislili in ki iščejo v knjižji trenutno zabavo. Stendhal ni modni pisatelj, je pa epnični umetnik, ki že celo stoletje zanima najbolj kultivirano Mitelije v Evropi. O njeni vedno izhajajo studije, cele knjige oboje

o tako zvanem beylizmu (po Stendhalovem pravem imenu: Henri Beyle) in stendhalijanci, t. j. častilci njegovega dela in imena, so raztreseni po vsem svetu. Se vedno izhajajo nove izdaje njegovih epinov. Čehi so dobili pred dvema letoma kar naenkrat kompletnega Stendhala v novih prevodih in krasni opremi založbe »Aventinum«.

Stendhal je značilen glasnik francoskega duha in njegov roman »Črno in beloc« mojstrovina francoske književnosti. Lepo opremljeni »Slovenski prevod« stane v platneni vezavi 130 Din.

Nova francoska enciklopedija. Jean Kuckenburg poroča v »Die literarische Welt«, da je francoski prosvetni minister Anatole de Monzie, »ena najsilnejših glav« današnje Francie, dal izpodbudo za izdajo velike »Enciklopedije 20. stoletja«, ki boih kratki analiza in sinteza sodobnega sveta. Izvršitev te velike naloge je poverjena najprijateljsim francoskim učejakom. V pripravilnem odboru so med drugimi prof. Langevin, Jacques Hadamond, Lévy-Bruhl, Paul Painlevé, Etienne Rabaud in dr. Prvi zvezek bo izšel l. 1934. Tudi ruska in italijanska vlada sta svojim narodom omogočili podobno enciklopedijo.

Roman Guya Mazelina »Les Loups«, ki je dobil Goncourtjevo nagrado za l. 1932, se vedno zposule francoske kritike. Običajna izdala tega spisa je izšla pri »La Nouvelle Revue Française« po 15. r. Roman je zelo obsežen in je delno že to vzrok, da vzbuja pozornost, saj so se v novejšem času najbolj domačili pri francoskih pisateljih in čitate-

lih krajši romani. Izmed literarnih odkli Mazelinovega romana je najsvežja nemara ta, da je zgajen dočela po starih, trdnih pravil h romana 19. stoletja, na fabuli, in pisan z močnim temperamentom. Polnemu dejanju se pridružuje še protorni psihološki pogledi in poetični opisi.

»Discours a la nation européenne« je naslov daljšemu eseu, ki ga je začela objavljati »La Nouvelle Revue Française« iz pesera otvorja slovečega spisa »La Trahison des cleres« Juliana Bende. Pisec razpravlja o poskusih v preteklosti in sedanjosti, da se ustvari velika evropska nacija kot najvišja organizirana spolna obstoječih evropskih narodov, kot »narod nad narod«.

Ministra dr. Edvarda Beneša predavanja »La France et la nouvelle Europe« je izšlo pri »La Nouvelle Revue Française« v posebnih knjižni izdaji.

Guya de Pourtalés »Wagner, histoire d'un artiste« je po sodbi kritike najboljši

KINO LJUBLJANSKI DVOR
Telefon 2730

Bela hanuma

Film orientalske ljubezni. Zivljenje v haremih.

Ob 4., 1/8. in 9. uri zvečer

francoski prispevek k bližajoči se petdesetletnici smrti Richarda Wagnerja.

Zivljenjejsi Nikolaja Gogolja je izšel v znani biografski zbirki pri Plonu. Spisal ga je Boris Schloerzer.

Ob stoletnici kolere, ki je l. 1832. pobrala v Franciji stolne odličnih ljudi, je J. Lucas - Dubreton snisal zanimivo knjigo »La grande peur de 1832«. V nji opisuje življenje v Parizu od pomladi do jeseni l. 1832., ko se je velikim poltičnim dogodkom pridružila še strašotna panika pred kolero.

Charlesa Baudelairea »Lettres a sa merec«, ganljiv dokument o pesniku »Cvetje zlac«, so izšla pri Calman - Lévyju v običajni izdaji po 12 fr. ter tako postala dostopna širšemu občinstvu.

André Maurois, pisec velikih življenjepisov Disraelija, Byrona in dr., objavlja v reviji »Marianne« življenjepis Voltarja, ki bo izšel v posebni knjigi. Dalje je pripravil zbirko eseev »Mes songes que voicit; tu obdeluje svoje vtiske iz Amerike, Anglije in Egipta. V narstu ima krajši roman »Inelinct du Bonheur«, obenem pa piše velik roman iz dobe Edvarda VII. Ta roman bo dovršil sredi poletja, tako da bo jeseni že objavljen.

Georges Duhamel, pisec v slovenščino prevedenih »Prizorov iz bodočega življenja« (Tiskovna zadruga 1932), je dosegel lep uspeh s svojim najnovejšim romanom »Tel qu'en luméme«, ki je nadaljevanje njegovega znanega cikla o Salavnu.

Iz infimnih beležek Anatale Francea objavljajo »Les Nouvelles Littéraires« zanimi-

vo izvlečke. Beležke so nastale med l. 1908. do 1912., ko je mojster potoval po vzhodu in Afriki. Za Francozove notranje življenje so ti zapiski zelo značilni. Vsak dan je beležil vreme, o pokrajinah in ljudeh pa je predvsem zapisoval barve.

Zanimivo anketo o meščanstvu je razpisala »Revue mondiale«. Čeprav se splošno govori, da meščanska družba propada, se je cela vrsta pomembnih ljudi izrekla za dočela nasprotni nazor. Znani belgijski pesnik in filozof Maeterlinck je odgovoril tole: 1. Ne buržoazna, marveč komunistična ali kolektivistična družba se pripravila, da proglasi javni kontrap. 2. Ne buržoazna družba, marveč Nemčija je odgovorna za vojno in nadaljnjo krizo, ki izhaja iz nje. 3. Treba je na vso moč utrjevati koncepcijo, ki jo je ustvarila meščanska družba na podlagi osebne svobode in ki jo etatizem in socializacija grizeta kakor podle podgane. 4. Nšem prerok, vendar je ljudstvo res tako bedasto, da bi si bilo rajši izbralo revolucijo, kar bi pomenilo deset ali petnajst let krvavega joka, bede in groze, nato pa bi bilo treba več kot sto let, da bi se človeški potenciali dvignili na sedanjo višino. — Pierre Milie, ki je eden najboljših publicistov francoske levice, pa celo pravi, da bi bila za cel tisočletje unčena civilizacija, če bi se bil zmotil v svoji prognozi glede bodočnosti in bi individualizem res propadel. — Taki glasovi so nedvomno značilni za razpoloženje v vrstah današnjega francoskega razumnstva. — o.

Iz življenja in sveta

Španija se brani nasilja z nasiljem

V španskih jetnišnicah so zadnje čase izbruhnili nemiri anarhističnih elementov. V Ocani pri Toledo se je uprlo 200 političnih zločincev, nad katere je poslala madridska vlada oddelek pehote, ki jih je ukrotil z orožjem

Bolezni v obrazu

Spoznavanje bolezni po zunanjih znakih

Se pred nekoliko leti je poliklinična medicina smatrala diagnozo bolezni po obrazu za maazštvo, dasi se v njem zrcali očitno ne samo duševno, temveč tudi telesno stanje njegovega nosilca in vprašuje celo neizolirani laik človeka po slabem videzu njegovega obraza: Kaj ti je? Ali ti ni dobro?

Ce spreminjajo že majhne zdravstvene motnje človeški obraz, koliko bolj ga morajo spreminjati resne organske bolezni! Resni zdravniki danes takšnih znakov ne zametavajo več in vedo, da morejo po njih že na prvi pogled spoznati različne bolezni.

Tako se srčne bolezni skoraj vedno izražajo z modrikastimi ustnicami, bledoto in belimi obroči okrog oči, abnormarno visok krvni pritisk, ki škoduje tudi srcu, pa se kaže z mnogimi modro-rdečimi žilicami v obrazu.

Ljudje, ki bolujejo na pijačih, smajo čisto modrikasto očesno jabolko, zastrt pogled in jasne poteze. Ženske imajo dostikrat predolge, svlene trepalnice. V razvitem stadiju te bolezni postanejo lica vdrtla in dobe sumnjive rdeče rase.

Bolniki na žolču imajo rumenkasto očesno jabolko in zelenorjav odtенок v kožni barvi. Bolne obisti povzročajo podočne vrečice in zanje, kakor za bolna jetra ali žolč je tipična neka rumenkasta barva v koži in očesnih jabolkih.

Zelodčne in črvesne bolezni povzročajo vedno temne obroče okrog oči, ki se čestokrat končujejo z majhno odobelnostjo na licu.

Sladkorna bolezen se kaže v majhnih rjavorumenih zrnih pod očmi. Krvne bolezni zaradi slabe krvne sestave povzročajo vdrtta lica, koža postane motna in suha. Ženske bolezni spoznamo po globljih

sencah okrog oči. Pri nekaterih teh boleznih se obrazne poteze zabrisajo.

Tako bi lahko za najrazličnejše bolezni navedli polno tipičnih znakov, ki se očitujejo v obrazu. Zdravniška veda jih danes skrbno proučuje in so ji pri diagnozi v veliko pomoč. Vsekakor je dobro, da se da človek preiskrati, če opazi v svojem obrazu podobne abnormane znake. Dostikrat se lahko s tem ubrani pravega izbruha bolezni ali pa še česa hujšega.

Kap med operacijo

Iz Oldenburga poročajo: V bolnišnici v Barelu se je v nedeljo zvečer primeril nenavaden dogodek. Zdravnik dr. Buken je vnel na operacijski mizi nekoga bolnika, ki bi mu bil moral izrezati gnojen tur na vratu. Operacija se je začela v ugodnih okolnostih. Ko je bil kirurg na najklobjivejši točki, pa mu je nenadoma pozlilo, da je moral odložiti rezilo. Odvedli so ga v sosedno sobo in počvali drugega zdravnika, da bi dovršil Bukenovo delo. Nadomestni zdravnik je prišel, a bolnik je bil medtem že izkvravel in umrl. Istočasno je v sosedni sobi izdihnil dr. Buken, ki ga je med operacijo zadel kap.

Univerzalni jezik za reklamo

Mnogi italijanski trgovci že dolgo iščejo izhoda iz zadrege, kako opozarjati tujce na trgovine in to, kar se v njih prodaja. Francoščina jim ne diši, angleščine in ruščine ne znejo, nemščine ne morejo uporabljati. Zato so prišli do zaključka, da bi bilo še najbolje, če bi se kot reklamni jezik začela rabiti — latinščina. Ta misel ima že precej privržencev, posebno z ozirom na dejstvo, da pričakujejo v letošnjem svetem letu v Rimu precej duhovnikov, ki jim je latinščina splošno dostopna. Neki brivec v bližini fontane di Trevi je razobesil napis »Comae herbaeque tonsorae, neki drugi brivec, ki ima zraven tega tudi manjkuro, pa se ponuja s klasičnim citatom »Magister hic manibus curandis«

Grozotna statistika

Na Dunaju je izšel statističen pregled, ki navaja, da si je lani v tem mestu končalo življenje 1165 oseb, 80 več nego v prejšnjem letu. Zanimivi so vzroki, zaradi katerih so šli ljudje v prostovoljno smrt. 141 moških in 76 žensk je izvršilo samomor zaradi brezposelnosti, 55 moških in 56 žensk zaradi družinskih nesoglasij, 118 moških in 106 žensk zaradi neozdravljivih bolezni, 105 moških in 25 žensk zaradi neugodnega gospodarskega položaja. Ostali so šli v prostovoljno smrt v duševni zmedenosti, zaradi nesrečne ljubezni in zaradi žalosti nad umrli bližnjiki.

Rubinsteinov fond

V Bruslju živeči šahovski mojster Rubinstein je zabredel v takšen denaren položaj, da se je dunajsko šahovsko glasilo odločilo uvesti zanj javno zbirko. Šahistu naj bi javnost pomagala z naročili na njegovo knjigo o šahovskih igrah, ki jih je odigral z nasprotniki. Rubinstein bo partije glosiral. Knjiga se lahko subskribira, častilci mojstra pa tudi lahko prikožijo kaj v denarju za Rubinsteinov fond, za kar jim bo mojster od srca hvaležen. Rubinstein je imel nekaj premoženja, a je vse izgubil z inflacijo v Nemčiji, kjer je živel in se dal naturalizirati po vojni.

Lastovke in jastrebi

Posadka angleške ladje »Largo Baye« pripoveduje zanimiv doživljanj s svoje nedavne vožnje skozi Rdeče morje proti Avstraliji. Medpotoma so se zatekli na ladjo ogromni tropi lastovk, ki so dali posadki in potnikom mnogo opravka. Ptice so zasedle ne samo odprti krov, ampak so vdrle tudi v dvorane in kabine, kjer so se delele po predmetih in potnikom na rame. Med lastovke pa so se pomesali tudi nekateri jastrebi, ki so počenjali na ladji svojevrstne predzrnosti. Umorili so ladijskega kanarčka v kletki ter napadli vodilnega častnika Scotta v njegovi kabini. Po tem napadu so odleteli z ladje, dočim so lastovke nekoliko pozneje skupno vzletele proti Indiji.

Finance — prva stvar

Kafandarlis

vodja progresivne stranke na Grškem, ki vodi v novi Venizelosovi vladi finančno ministrstvo, kar je tudi na Grškem trd oreh

Pri pokvarjenem želodcu, plinih v črevesju, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski, učinkuje že kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravniki za želodec izpričujejo, da se izkaže vporaba »Franz Josefove« vode kot prava blagodat za po jedi in pijači preobložena prebavila. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Žrtev kapi

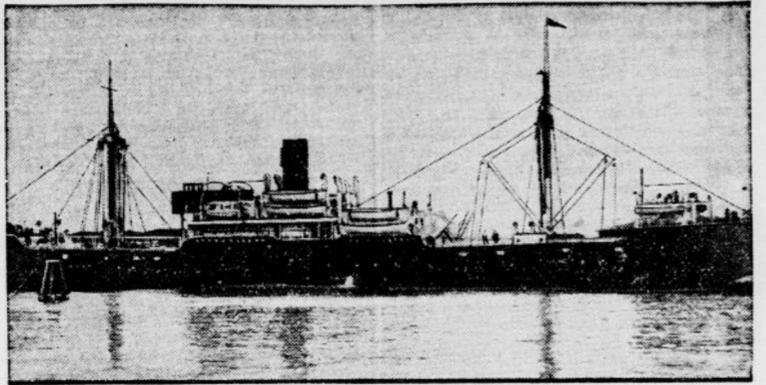

Goslač Burmester

Je podlegel v Hamburgu kapi v 64. letu svoje dobe

Težavno reševanje ponesrečne ladje

Kaj je z rusko potniško ladjo »Sahalin«?

Ruska 3500-tonska potniška ladja »Sahalin«

Preko Tokija prihaja poročilo, da je ruska potniška ladja »Sahalin« v veliki nevarnosti. Pamik ima na krovu 250 oseb. Nesreča ga je po dosedanjih vesteh, ki si pa silno nasprotujejo, doletela v Obotskem morju.

Ruska poročila veljajo, da je nastal na ladji ogenj, druge vesti pripovedujejo, da je postal »Sahalin« žrtev viharnega vremena. Ponesrečeni ladji sta odhitela na pomoč ruska ledenolomila »Dobrinja Nikitina« in »Sverdlovska«. Po teh poročilih je obli-

žal »Sahalin« 300 km severovzhodno Sahalina v ledu. Te vesti tudi navajajo, da na ladji ne razsaja požar. Vremenske razmere pa so za reševalec tako neugodne, da slabše ne morejo biti. Viher divja z nepopisno srditostjo in ladje, ki niso opremljene s posebnimi pripravami, si ne smejo upati v bližino »Sahalina«. Stiri letala, ki so hotela startati, da bi dognala natančno pozicijo ponesrečene ladje, so se morala vrniti v Habarovsk, ker je bil vihar tako silovit, da jim je grozil z uničenjem.

Rotterdamske Arene“ ni več

Ogenj v največjem holandskem gledališču

Vnoči od nedeljo na ponedeljek so imeli v Rotterdamu požar, ki je do tal upepelil največje ondoto gledališče »Arenas«. Vzrok katastrofe še ni dognan.

Ob 4. uri zjutraj je neki poštni uradnik, ki je šel mimo gledališkega poslopja, opazil, da se vali dim iz stavbe. Obvestil je o tem hišnika in pozval gasilce. Bilo pa je že prepozno, kajti trenutek pozneje so šviglni rdeči jeziki skozi streho. Gledališki hišnik je jedva utegnil oteti sebe in svoje.

Pol ure po izbruhu ognja se je zrušila gledališka kupola z gromovitim ropotom. Palačo so objeli plameni ter jo spremenili v pravcato gorečo morje. Vsi rotterdamski gasilci so si prizadevali, da bi rešili, kar je bilo rešljivega, a žal se ni dalo storiti nič drugega kakor ohraniti sosedna poslopja pred ognjeno katastrofo. Do 9. ure

zjutraj so brzgale cevi vodo na pogonilce in šele v poldnevskih urah se je posrečilo zatreti požar. Igralski družini Erschot in Boskamp, ki sta trenutno gostovali v »Areni«, sta pri ognju izgubili vso gledališko opremo.

Zgorela »Arenas« je bilo največje holandsko gledališče. Zvečer pred ognjem so imeli v njem še glavno skušnjo za opero »Vendetta«, čje premiera je bila nepovedana za naslednji dan popoldne. Generalica je bila končana ob pol štirih zjutraj. Ko so pevci in igralci ter pomožne osebe zapustili gledališče, je prišel alarm. Zal se ni dalo nič storiti, da bi se zgradba rešila. Ogenj je pobral vse. Domnevajo, da je povzročil katastrofo kratek stik.

Na las mu je podoben

Mizar Konrad Schober brat pokojnega avstrijskega kancelarja, ki te dni izvršil na Dunaju samomor

Potegnjeni parlamentarci

Skupina francoskih demokracijev je, očitno v zvezi z reakcionarnim letom »ECHO de Paris«, hudo potegnila neke radikalno-socialistične in socialistične poslance. Naslovila je nanje progias, v katerem jih je prosila, naj bi se potegnili za hudo trpeče španske manjšine na Novi Fundlandiji in v Gvatemali. Prišlo je res več ognjeto napisanih odgovorov, ki jih je potem »ECHO de Paris« z največjim veseljem priobčil. Pisci, sami poslanci, ki vendar posredno odločajo o političnih rečeh sveta, so namreč dokazali, da nimajo nobenega posebnega pojma o svetovni geografiji in zgodovini. Med njimi so možje, ki so se dali res potegniti, da žive na Novi Fundlandiji Španci, da je Gvatemala del Zedinjenih držav, da je neki Portugalec, Peter iz Sirakuze (!) 30 let pred odkritjem Amerike stopil na brazilska tla — in kar je še bilo takšnih nezmyslov...

Družinska žalogra

V Bacamlasu na Madžarskem se je odigrala te dni strahovita družinska tragedija. Posestnika Karla Szeiberta sta prišla in zvezala njegova lastna žena in sin. Zamašila sta mu usta s kunjjo ter ga položila na razbeljeno ognjišče. Szeibert je bil trenutno brez moči, pozneje se mu je posrečilo, da je kunjjo izpljunil in klical na pomoč. To je tako prestrašilo ženo in sina, da je žena pobegnila in se iz strahu utopila v vodnjaku, sina pa so prijeli orožniki. Szeibert se bori s smrtjo.

Svetovna letovišča opuščajo tujsko propagando

Češkoslovaška kopališča in letovišča Karlove Vary, Marijanske in Františkove Lazni so sklenila na skupnem sestanku svojih zastopnikov, da bodo zaradi gospodarske krize znatno omejila propagando v mozemstvu. Posamezni propagandni uradi, ki so imeli nalogo v tujini pridobivati goste, se bodo opustili. Med drugim postanejo žrtve krize posiovalnice v Parizu, Luganu in Bukarešti.

H krstu v Sofiji

Bolgarska kraljica Ivana

je v petek 13. t. m. povila hčerko, ki so jo krstili po pravoslavnem obredniku, zaradi česar je papeški nuncij protestiral na dvoru

Izumitelj brzotiskalnega stroja

V Oberzellu pri Würzburgu na Nemškem je umrl 17. jan. 1832. Friedrich König, eden največjih izumiteljev v tiskarski stroki in eden največjih pionirjev naše kulture. Brez njegovega brzotiskalnega stroja bi danes še davno ne bili tam, kjer smo.

Rodil se je 17. aprila 1774. kot sin kmečkega posestnika v Eislebnu, rojstnem mestu Martina Luthra. Že v zgodnjih letih je kazal veliko nadarjenost za matematiko in fiziko in je bil med najboljšimi učenci tamonjše gimnazije. Toda zgodnja očetova smrt in druge neprilike so ga prisilile, da je predčasno ostavljal študij in se s 16. letom vstopil v znamenito založniško podjetje Breitkopf & Härtel v Lipskem kot tiskarski vajenec. Navzlic temu, da so takrat strogo nazili na pravila, ki so zahtevala 5. letno učno dobo, so mu dali tiskarsko diplomno že po 4 letih, ker je pokazal nenavadne sposobnosti.

V naslednjih letih je deloval v težkih gmočnih razmerah v raznih krajih Nemčije ob enem je kot hositant obiskoval univerzo in izumil celo vrsto matematičnih in polimernih tiskarske stroje. Njegovo pravo izumiteljsko delo pa se je pričelo 1. 1802., ko je dobil temeljno idejo za svoj brzotiskalni stroj. Dotodanji tiskarski stroji se

Tiskar König

izumitelj prvega brzotiskalnega stroja

niso dosti razlikovali od prvotnih Gutenbergovih strojev in nanje sta dva moža na ročni pogon v najboljšem primeru natisnila 50 do 60 pol v eni uri. Sama sta morala spraviti stroj v gibanje, nanasati barvo, vlagati papir itd. König je najprvo izumil aparat, ki je samodelno nanašal barvo, tako, da je en mož odpadel, a kar se tiče brzine, ni pridobil s tem načesar. Potem pa si je domislil da bi stroj gnala posebna mašinerija in da bi razna gibanja z uporabo valjarjev spremenil v vrtilna gibanja. Po teh principih je v Suhlju zgradil prvi, še zelo neokretni stroj, ki je sicer že močno prekašal običajne stroje, a ni navdušil nobenega finančnika, da bi podpril mladega izumitelja Zaman se je obračal po Nemčiji na najrazličnejše vplivne ljudi, zaman je potoval tudi v Petrograd, nikjer ni našel razumevanja.

Končno se je odločil, da odpotuje na Angleško, kjer je slutil še največ smisla za svoje načrte. V Londonu je našel zvestega sodelavca v stuttgartske mehaniku Andreju Frideriku Bauerju, s katerim je pozneje ustanovil še danes obstoječo, svetovno znano tvrdka König & Bauer v Oberzellu in našel je po patentiranju svojega izuma 1. 1807. tudi energičnega finančnika v lastniku strojne tovarne Bensleyu, ki mu je dal na razpoložanje sredstva za zgraditve prvega, izpopolnjenega brzotiskalnega stroja. 1811. je izšla prva knjiga, ki je bila natiskana s tem strojem, veličansko senzacijo pa je zbudilo 29. novembra 1814., ko je

izšel ugledni londonski časnik »Times« prvič iz novega Königovega stroja na ročni pogon, ki je omogočal do 1100 natiskanih pol na uro. To je sicer še malo v primeru z današnjimi stroji, ki natisejo z več ploščami do 50.000 izvodov na 8 straneh v 1 uri, a v primeru s prejšnjimi stroji je bil to nezasižan napredek. Saj so se »Times« n. pr. šele takrat lahko spremenile iz tednika v dnevnik.

Navzlic temu uspehu, je König tudi v Londonu doživel veliko razočaranje s svojimi finančniki in sodelavci. Tudi tiskarski delavci so mu bili steno nasprotni, ker so menili, da bodo njegov izum v njihovi stroki povzročili brezposelnost. Brzotiskalni stroj za »Times« je moral graditi celo na skritem, da mu ga niso razbili. L. 1817. se je vrnil v Nemčijo in je naslednje leto ustanovil z Bauerjem prvo, gori že omenjeno tovarno za brzotiskalne stroje. A ti stroji so le počasi zavzemali mesto starih strojev, v Lipskem, ki je bilo največje nemško tiskarsko mesto, si ga je Brockhaus kot prvi omislil n. pr. šele 1826., a še takrat ga je moral dati zastražiti, da mu ga niso razbili, in nihče izmed ostalih 26 lipških tiskarnarjev ni čutil potrebe, da bi si ta stroj vsaj ogledal. Brzotiskalni stroj je zmagal šele v drugi polovici 19. stoletja, ko se je začel periodični tisk silno razmahovati. A lahko bi dejali, da brez brzotiskalnega stroja tega razmaha nikoli ne bi doživeli.

ANEKDOTA

Maršal Radecki ni bil prijatelj sijajnih sprejemov in šumnih množic, ker je vedel, da takšne reči ne veljajo toliko njemu, kolikor drugim, ki se ob takšnih prilikah na njegov račun zabavajo in zbijajo šale.

Nekoč so mu priredili slavnosten sprejem v Celovcu. Maršal se ga ni mogel ubraniti. Šel je torej skozi špalir občinstva, kjer je stala v eni prvih vrst petnajstletna deklica zarečih lic. Izročila je maršalu sopek cvetja in se pri tem tresla po vsem telesu.

»Ta edina dela tako kakor misli,« je zašepetal Radecki svojemu prubočniku in stopil dalje.

Vsak dan ena

Kaj si napravil z rokopisom svoje knjige »Varujte se tatov!« — Ukradli so mi ga. c.

P. Rosenhaym

Štiri prigode Joeja Jenkinsa

»Ali poznate to žensko?« ga je zdajci vprašal Američan.

»To žensko?« se smehljaje se rekel preiskovalni sodnik. »Ne, gospod Jenkins, te pa res ne poznam! Ze se je hotel na tihem ponorečevati iz detektivove nezmožnosti, ko ga je Jenkins prekinil:

»Počakajte trenutek.« Z naglim prijemom je strgal ženski lasuljo. Pokazala se je moška glava, in gospod Malterre je v svoje brezmejno začudenje spoznal obraz svojega nočnega gosta, ki se je zaman izkušal rešiti prijema krepkih pesti.

»Ali poznate tega moža, gospod Malterre?«

»Da.« je vzkliknil sodnik, »poznam ga. Tisti je, ki sem ga videl pri oknu.«

Detektiv se je lahko nasmehnil, se ozrl na moža in rekel: »Prijeti ste zaradi nujnega suma, da ste pripravljali umor in da ste sodelovali pri umoru starinarja Ricotina. — Spravite tega človeka na policijsko prefekturo!«

Pomočniki so zgrabili zločinca in ga z vso opreznostjo odvedli po stopnicah. Čez nekaj minut so se vratca avtomobila zaloputnila, in limuzina je odzvela.

»A zdaj mi pojasnite, gospod Jenkins,« je izpregovoril gospod Malterre, »s kakšnimi kombinacijami ste izsledili tega človeka?«

»Stvar je bila razmeroma preprosta. Bila je spekulacija, in prav

tako lahko, kakor se mi je obnesla, bi bila utegnila izpodleteti. Kakor vidite, smo imeli uspeh. Menda ste opazili, da sem si snoči nenavadno skrbno ogledal vrve?«

»Seveda sem.«

»Nu, videli ste tudi, da se je vrvi držalo mnogo ilovice in cestnega blata. To je bilo za nas važno. Zakaj tako sem mogel dognati marsikaj, kar bi bilo nemogoče, ako bi bila vrva čista. Opazil sem, da se nepravilni gost ni zadovoljil s tem, da bi bil plezal z rokami in nogami, ampak si je pomagal celo z zobmi, samo da bi hitreje priplezal kvišku. Po načinu žonglerjev: saj se menda spominjate moje snočnje domneve, da gre za bivšega žonglerja. Ta domneva se je pozneje izpremenila v gotovost. Zobje, ki so krčevito prijemale za vrve, so bili tam, koder je bila vrva pokrita z ilovico, zapustili vtiske. Po teh vtiskih sem spoznal, da mora biti neznančevo zobovje hudo pokvarjeno. Sredi zgornjih zob je bila vrzel, ki je imela malone obliko polkroga, in razen tega sta manjkala na levi strani dva zoba. Te nakaze so bržkone v zvezi z moževim poklicem.

Zdaj sem računal takole: ta človek ve, da ga zasledujemo, in morda tudi, da smo mu na sledi. Torej je zanj silno važno, da kolikor močji izpremeni svojo vnanjo obliko, zlasti pa, da se reši značilne pokvare zobovja. Kot prekan zločinec je najbrže celo računal z možnostjo, da smo vrve preiskali in našli na njej odtiske njegovih zob. Zanašaje se na vse to, sem objavil v jutranjih listih oglas, da neki ameriški zobozdravnik, ki se hoče uvesti, brezplačno popravlja izkažena zobovja. Lahko si mislite, da je prišlo mnogo ljudi, ki me niso zanimali. Ko sem si ogledal njihova zobovja, sem jih prepustil pomočnikom, da so jih s kaj vem kakšnimi izgovori odsvilili. Med zadnjimi je bila ženska, ki je že s svojo velikostjo in s svojimi neznačnimi kretnjami zbudila mojo pozornost. Ko sem pogledal njene zobe, sem takoj vedel, koga imam pred seboj. Nato ste prišli vi in ste potrdili moje domnevo.«

Preiskovalni sodnik si ni mogel kaj, da se ne bi bil spoštljivo priklonil. Krepko je stisnil detektivu roko. »In vaš račun?« je vprašal nato.

»O tem bova pozneje govorila,« se je zasmel gospod Joe Jenkins. »Zdaj je najpoprej treba, da si privežem dušo s poštnim zajtrkom!«

Druge prigode:

TOBAČNICA LUDVIKA XV. (Berlin)

Hotelski vratar je sumljivo pogledal za mladim možem, ki je s zmedenim, oklevajočim obrazom krenil v notranjost veže.

Da, ta mladi človek je bil snažno oblečen; njegov beli ovratnik se je kar bleščal v svetlobi žarnic. Ali pretesna zimska sukinja, ki je bila na vratu in hrbtu tako čudno zgrbančena in napeta, se je očitno razlikovala od preširokih hlač, ki so bile videti od dolgega ščetkanja že vse sive in ogoljene. In cilindar, ki ga je držal v roki, je utegnil biti pred desetimi leti ponos kakega gizdalina. Dandanes je bil smešna, nemodna grdobija.

Vratar je zmajal z glavo. »Vsake sorte gostje se oglašajo pri nas,« je zarenčal sam pri sebi, »odkar stanuje gospod Joe Jenkins v našem hotelu.«

»Mladi mož je obstal in pogledal okoli sebe, kakor da ne bi vedel ne kod ne kam. Očividno je postajala njegova zadrega še tem večja, ker so gostje, ki so sedeli v naslanjaci, opazili njegovo čudno vnanost, ki se je tako nenavadno odražala od razkošja teh prostorov. Nekajkrat se je zmedenec že pripravil, da bi ogovoril katelega izmed natakarijev, ki so neslišno švigali po veži. A vselej, kadar je prestregel ledeni pogled elegantnega frakača, se je osramočen premislil.

Sokolstvo Sokol na Taboru manifestira za jugoslovensko in sokolsko idejo

Ljubljana, 18. januarja.

Na Taboru se je vsilil snoči obani zbor masnega množice in vzorno delavnega sokolskega društva. To je bila sijajna manifestacija za Tyrševo misel in neomajno državno skupnost.

Starosta br. inž. Lado Bevc je pozdravil vse navzoče, posebno pa župnega starosta dr. Pipenbacherja, starostu Kajzelja kot zastopnika Ljubljanskega Sokola, Kocijana za Sokola II., starostu Šapjo za Sokola III., Ropčiča za Stepanovo vas, Plešičarja in Koccha za Zgornjo Sisko. V zanosnem govoru je br. starosta orisal delovanje društva v preteklem letu. Društvo je pristožno obhajalo 25 letnico obstoja. Za številni zletni doma je br. starosta poudaril zlasti kipe dni vsesokolskega zleta v Pragi, katerega se je udeležilo 117 članov Sokola I., ki je tako doseglo prvenstvo med vsemi jugoslovenskimi sokolskimi društvi. To priključilo je porabilo društvo, da se je zahvalilo br. Stepanku, odličnemu zagovorniku prizadevanj za rešitev Tabora. Obširno je br. starosta razpravljal o Tyršu in njegovi ideji, ki je edinstvena in nedosegljiva. Spominjal se je umrlih bratov in sester ter stavljal predlog, naj se v glavni veži Tabora na dveh mansornatih ploščah vklesajo imena onih, ki so doprinesli izredne žrtve za društvo in sokolsko idejo. Bilo je sklenjeno, da se v vklesajo imena: Janko Dimic (1919), dr. Ivan Tavtar (1923), dr. Gregor Zerjav (1929), Tone Malgaj (1930) in Robert Kollmann (1932). Posebno toplo se je spominjal br. starosta pokojnega br. Kollmanna, ki je zapustil Sokolu I. sklad 50.000 Din za vzdrževanje doma. Razvoj gospodarske krize je povzročil, da se obraca vedno več pomoči potrebnih na društvo za pomoč, zato je sklenil občni zbor, da se ustanovi posebni socialni oddelek.

zovjarkama, ki sta bili poslani po sklepu uprave 12. januarja t. l. predsedniku ministrskega sveta dr. Milanu Sršiču in Savezu SKJ:

I. Dvatisočlana taborska družina slovenskega protestira proti pastirskemu listu katoliškega episkopata, ki v svoji verski nestrpnosti napada svetel spomin našega neumrljivega brata Tyrša in postruje bijo rijsko-katoliške cerkve proti sokolski ideji in delovanju sokolskih organizacij. Zahtevamo, da se kožno razčisti vprašanje, ali pripada izvensokolska vzgoja mladine sokolski organizaciji, ali pa raznim versko-političnim organizacijam. Oboje hkratu je nemogoče. Potrebno je odpraviti anahronizem, ker je jasnost absolutno potrebna. Vsiheno nam borbo sprejemamo in jo bomo vodili s čestno srca in vednim duhom v absolutnem smislu Tyrševe sokolske ideje. Za nas je Tyrš nedotakljiv; nihče ne sme nezakonno krhati njegovega svetlega spomina. Veskomur svoji! Kakor mi cenimo in spoštujemo prepričanje vsakogar, tako si ne pustimo jemati: svobode dejanja in nehanja po svojem globokem sokolskem prepričanju. Slava spominu brata dr. Miroslava Tyrša!

II. Svečano protestiramo proti »punkcijam«, ki so jih v slovenski resoluciji postavili nepoklicani samozvanci v imenu Slovencev. Odlodno poudarjamo svojo neomajno vero v veliko in srečno bodočnost Jugoslavije in trdno voljo, da neizprosno branimo nerazdeljivost Jugoslavije in nerazdružno edinstvo jugoslovenskega naroda. Zivel krejji Zivela Jugoslavija!

Obe resoluciji je sprejelo članstvo v nepopisnem navdušenjem in vzklikanjem kralju in jugoslovenstvu. Sledila so poročila odbornikov, ki so jasno predložila, kako ogromno delo vrši leto za leto Sokolsko društvo na Taboru v vzgoji telesa, duha in srca. Br. tajnik Jože Tratar je navajal, da je imelo društvo 1178 članov, telovadilo so na Taboru vsak večer močne čete. Mimo telovadnega imena društvo še zdravstveni, lutkarski, godbeni in knjižniški odtsek. Mnogo se je trudil tudi prreditveni odtsek, če pomislimo, da so vrgle prreditve 56.768 Din. Društvo je imelo 289.000 Din dohodkov, izdatkov pa 301.490 Din. Požrtvovalnost vseh pripadnikov Sokola I. je v ostalem tako splošno znana, da je društvo lahko res ponosno na svoje uspehe.

Pri volitvah je bil zopet soglasno izvoljen za starosta br. inž. Lado Bevc, za prvega namestnika Josip Turk, za drugega namestnika Nende Marolt, za tretjega namestnika dr. Josip Kunet, za načelnika Janko Sket, za načelnico sestra Tratarjeva, za prosvetarja prof. Rihard Aplenc, za tajnika Jože Tratar, za praporščaka Edo Ropič, nato pa 10 članov uprave. 11 namestnikov, 5 članov nadzornega odbora, 5 namestnikov, 5 članov razsodišča, 3 namestniki in 6 predeednikov odtokov. S pozivom k novemu in požrtvovalnemu delu je starosta zaključil zborovanje.

pozdavnim govorom, v katerem je še posebej pozdravil neumornega četnega referenta Pušenjaka iz Ljutomera. Sledila so poročila posameznih funkcionarjev. Četa je štela ob koncu l. 1932 112 članov in 70 dece. Bilo je 15 rednih odborovov sej. Delovala je na telovadnem in prosvetnem področju. Priradila je 5 akademij in proslav in 3 telovadne nastope. Člani so sodelovali tudi pri telovadnih nastopih v Ljutomeru, Križevcih in Gornji Radgoni in se udeležili štafetnega teka. Za lastno godbo na pihala, ki je obenem okrožna godba, je nastopala doma in pri telovadnih nastopih v okrožju. Iz blaginjskega poročila je razvidno, da ima mlada sokolska četa, ki je bila ustanovljena šele pred letom, kljub temu, da si je nabavila nov drog, bradljico in blazino ter še druge potrebščine, nad 700 Din čistega dobička. Ob sklepu zborna je starosta pozval vse k vztrajnemu delu za čim večji procvit čete.

Sport Prvenstvo LZSP

21. in 22. t. m. v Kamniku

Letos bo prvič izvedel Ljubljanski zimsko-sportni podsvaz prvenstvene tekme na svojem terenu, in sicer v Kamniku. SK Kamnik si je izbral težko nalogo, da organizira tekme, tako da bo zadovoljili telovalce in funkcionarje vseh klubov, velenjih in ljubljanskem podsvazu. Pričakujevali je, da se bo prijavilo rekordno število telovalcev, gotovo pa ne manj kot 40. V soboto, 21. t. m. se bo vršilo točno ob 15. po pridu popoldanskega vlaka tek na progi 15 km. V nedeljo bodo ob 10. skakalne tekme za klasifikacijo v kombinaciji, popoldne ob 15. po medklubске skakalne tekme in tekme za prvenstvo univerze v skokih. Na teh tekmah bosta poleg najboljših domačih skakalcev sodelovala tudi srednjeevropski prvak Guttormsen in lanski zmagovalci v teku za državno prvenstvo Nemec Leopold. Tekme v Kamniku bodo torej največja zimsko-sportna priditev, kar jih je bilo dozdaj na teritoriji LZSP. Ker je Kamnik tako blizu Ljubljane in ima najugodnejše železniške in avtobusne zveze, se bo nudila tudi Ljubljancem najlažja prilika, da vidijo pri skakalnih tekmah naše najboljšje telovalce in inozemске skakalce mednarodnega slovesa.

Službene objave GZSP

Vsem klubom in društvom sporočamo, da se vršijo skakalne tekme v nedeljo, 22. t. m. ob 11. dopoldne, ne pa, kakor je bilo pomotoma objavljeno, ob 9. Istočasno se je vrnila napaka pri razglasitvi rezultatov iz razdelitvi daril. Javljeno je bilo za 16. uro, bo ob 17. Vse novinarje prosimo, da se po možnosti oglasijo med 13. in 14. v hotelu »Triglav« v Mojstrani pri tov. Činčivku, kateri jim bo dal vse informacije in podatke o poteku tekem in same organizacije. Darila in trasa proge bodo razstavljena od 19. t. m. v izložbi mr. ph. Jože Zabkarja (preje trgovina Ban) na Jesenicah. Med daril je prvo darilo bana dravske banovine g. dr. Marušiča, darilo mestne občine Jesenice, darilo predsednika GZSP in župana mesta Jesenice, darilo tvrdice F. Lazar za Jesenice, J. Rozmana iz Bohinja, SK Begunje. Za priditve same vlada med smučarji izredno zanimanje in kakor je razvidno iz dosegljih prijav, se bo udeležilo tekem nad 70 telovalcev. Sporočamo, da je podsvavezna uprava zaprosila za izletniški vlak iz Ljubljane. O rešitvi bomo vsa merodajna mesta brzojavno obvestili. SK Bratstvo nam sporoča, da je na »Pustem rovtu« padlo na staro podlogo 25 cm novega snega, pršica, smuka je idealna, koča je stalno oskrbovana.

Tekma za savezno prvenstvo o slalomu je odgodena na 2. februarja. Ravno tako je zaradi nezadostnih prijav preložen tečaj za smučarske učitelje, in sicer na 28. t. m. pri Sv. Janezu v Bohinju. Prijave je treba poslati preko pristojnega podsvaza, savezu najkasneje do 20. t. m. Državno prvenstvo se vrši 28. in 29. t. m. v Bohinju. Tekmuje se v kombinaciji, 28. januarja ob 9. tek, 29. januarja ob 9. skakanje. Istočasno se vršijo tekme za savezno prvenstvo v teku na 18 km, dne 28. januarja jutraj in skoki 29. januarja popoldne. Prijave je treba poslati savezu na predpisani telovalni prijavnici najkasneje do 26. januarja. Zrebanje se vrši 27. januarja ob 17. v hotelu Sv. Janez. Start in cilj pred hotelom Sv. Janez. Razglasitve rezultatov se vrši v Boh. Bistrici v Sokolskem domu. — Dosedaj so prijavljene Norveška, Nemčija, Bolgarska. Pričakujejo se še prijave Avstrijcev, Čehov in Poljakov.

Za dosego zimsko-sportnega znaka velja samo od saveza razpisane tekme in uspehi teh tekem. Tekmovalci, ki se hočejo boriti za ta znak, morajo predočiti 3 rezultate: a) skokov, b) v teku ali vztrajnostni tekmi, c) v slalomu ali smuku.

Vse prijatelje belega sporta ponovno vabimo, da se v kar največjem številu udele-

žijo podsvaznih priditev z dne 21. in 22. t. m. v Dovju-Mojstrani. Voznja je na vseh vlakih razen SOS polovična. Pridite in manifestirajte uspehe gorenjskih smučarjev. Snežne razmere v Mojstrani so ugodne in smučarski klub »Dovje-Mojstrana« vrši mrzlotno vse priprave.

Skakalni tečaj smučarske sekcije SK Ilirije. Smučarska sekcija SK Ilirije priradi za svoje člane, kakor tudi za ostale, ki se žele naučiti skakanja, mladinski skakalni tečaj na novo zgrajeni klubski skakalnici na Rožniškem hribu. Tečaj se prične takoj. Vsi oni, zlasti pa mladina, ki se želijo vežbati v skakanju pod strokovnim vodstvom izkušenega skakalca, naj se javijo pri skakalnici. Dohod k skakalnici je iz Bellevue-a po poti mimo bivše skakalnice.

Medklubski odbor za pokalne tekme ima danes sejo ob 19.30 pri Fabjanu. Polnoštevilno.

ASK Primorje (vrhovni odbor). Nadajevanje seje danes ob 18.30 v posebni sobi restavracije Slamič (Gospodarska cesta).

ASK Primorje (nogometna sekcija). — Drevi od 19. najprej obvezen trening za prvo skupino v telovadnici na učiteljski.

SK Svoboda (Ljubljana). Vse članstvo obveščamo, da se vrši redni letni občni zbor v torek 24. t. m. ob 19.30 v prostorih v Delavski zbornici. Pozivamo vse člane, da predložijo samostojne predloge za občni zbor najkasneje do 22. t. m. in do tedaj tudi poravnajo članarino do konca leta 1932, tako da bo imel vsako članarino za oktober, november in december plačano. Članarino pobira g. Kovac.

ZSK Hermes. Obveščajo se vsi igralci nogometne sekcije, da so redni treningi gimnastike pod vodstvom g. Kermaunerja vsak torek in soboto od 19. do 21. v telovadnici na šerskem učiteljski. Isto za lahko atletike (Skušek). Vsi, ki bodo posejali te treninge, naj to javijo načelniku oz. njegovemu namestniku.

Vremensko poročilo v Mirzlega studeno. Temperatura — 15 stopinj Celzija, sever, novega snega na trdi podlagi 15 cm pršica in sneži dalje. Smuka idealna. Izgledi za nedeljo izborni. Sobe so kurjene.

Radio

Petek, 20. januarja.

LJUBLJANA 11.15: Solska ura: V kraljestvu žnih diamantov (J. Zabkar). — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Jugoslovenska glasba. — 18.30: Protestantizem na Slovenskem. — 19: Francoščina. — 19.30: Zdravstvena ura. — 20: Glasbeno predavanje. — 20.30: Komorna glasba. — 21.30: Prenoš in »Zvezdec. — 22.15: Čas, poročila.

BEOGRAD 11: Radio-orkester. — 16: Harmonika. — 19: Plošče. — 20: Koncertni večer. — Ciganska godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20: Prenoš iz Beograda. — 22.10: Godba za pleš. — PRAGA 19.20: Lahka glasba. — 20.15: Mendelssohnova opera »Antigona«. — BRNO 19.20: Godba na pihala. — 20.15: Prenoš iz Prage. — VARSAVA 17: Godba na pihala. — 18: Lahka in plesna glasba. — 20.15: Simfonični koncert. — 23: Godba za pleš. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 15.56: Mladinski koncert. — 16.50: Koncertna ura. — 20.15: Dunajski simfonični orkester. — 22.10: Jazz. — BERLIN 20.15: Izlet v pogorje Harz. — 21.15: Beethovenove sonate. — Plesna glasba. — KONIGSBERG 19.30: Plošče. — 20.15: Kakor v Berlinu. — 21.45: Simfonična pesnitev »Don Juan«. — MCHLACKER 19.30: Godba na kromatično harmoniko. — 20.15: Kakor v Berlinu.

Divjačino

surove kože lisic, dehurjev in kum kupuje po najvišjih dnevnih cenah 1936

ELIGIJ EBER, krznar

LJUBLJANA, Kongresni trg šte. 7

21.15: Lahka glasba. — 22.30: Balade. — 22.45: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 18.15: Ciganska godba. — 19.30: Prenoš opere iz gledališča. — 23: Jazz in ciganska godba. — RIM 16: Koncert solista. — 20.45: Lahka glasba. — 21.30: Sokolska igra. — 22: Plošče.

V korist svojih oči zahtevajte pri optiku izključno

ZEISS PUNKTAL

Obična preskopi, Panktal, brezčasne pri firmi Carl Zeiss, Jena — ali M. Pavlovic, generalni zastopnik za Jugoslavijo, Beograd, M. Drašković 9 — post. pr. 1000.

Trgovski pomočnik

vajaščne prost, boljše moč, zmogel popolnoma manufakture, specirane in šezestine, spreten prodajalec se takoj sprejme. Ponudbe je poslati na 1935

Alojzij Remic, Dravograd

Umrila nam je naša dobra soproga, mati, hčerka, sestra, svakinja, teta, gospa

Antonija Benedičič roj. Popit

soproga policijskega nadzornika

dne 18. t. m. po kratkem mukapolnem trpljenju.

Pogreb bo v petek, dne 20. januarja 1933 ob 1/3. uri popoldne iz hiše žalosti Idrjaku ul. št. 14 (Stan h. dom) na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 18. Jan. 1933.

2002 **ŽALUJOČI OSTALI**

Občina Ljubljana Mesec pogrebot sarov

BELI IN ZDRAVI ZOBJE Z UPORABO BOTOT

pesja v tubah po svoji izdelavi

— Glavno zastopstvo: D. Pechmaj & Cie., Zeman.

UGODEN NAKUP ZA DAME!!!

Da svojo zalogo konfekcije pred novo sezijo popolnoma izpraznimo, smo se odločili, da znižamo cene isti globoko pod navadno ceno. Tako na pr. nudimo: damske plašče od 200.— Din naprej, volnene poplin obleke v raznih barvah od 140.— Din naprej, razne letne obleke od 60.— Din naprej, domače flanel obleke od 80.— Din naprej, športna krila in bluze od preproste do najtnejše kvalitete od 45.— Din naprej, damski lister, klot, batist, šifon in kreton, predpasniki od 22.— Din naprej, damski in otroški klot-plašči, otroške oblečke in predpasniki vse po jako nizkih cenah, kakor tudi vse perilo za gospode in dame domačega izdelka. 1939

F. I. GORIČAR, Ljubljana

SV. PETRA OESTA 29.

Br. starosta je krepko zavnil neosnovano napada na Sokolstvo v pastirskem listu ter poudaril, da moramo računati z odkriti to borbo, ki so jo oni začeli. V njej se bodo preizkusila naša čista in pametna načela. Ne moremo dvorniti o popolnem uspehu te borbe za našo stvar. Vprašanje je predvsem, ali je zmogel tukaj dvojni sistem pri vzgoji mladine. Brez dvoma je, da se bo v teku borbe moralo razčistiti vprašanje, ali pripada izvensokolska vzgoja mladine naši organizaciji ali pa križarjem in klarisizem. Obvije hkratu je nemogoče. Anahronizem je gledati sokolsko deco in namrščati v srednjeveških nošah na italijanskih in španskih dvorih. Anahronizem je to na zunaj in na znotraj. Jasnost je potrebna!

Slednjič je predlagal br. starosta naslednji resoluciji, ki so bistveno krjeta z be-

Občni zbor Sokola v Trbovljah bo 23. t. m. ob 19.30 v veliki dvorani Sokolskega doma. Polnoštevilna udeležba sokolska dolžnost!

Sokol v Višnji gori je imel preteklo nedeljo redni občni zbor. Starosta Turk je pozdravil dokaj lepo število vzevstih Sokolov, ki so nazdravili starosti SKJ prestolonasledniku Petru. Zahvalil je se vsem, ki so na kakršnenoli način pomagali, da sta se telovadnica in oder renovirala brez zastankov v plačilih. Pohvalil je še posebno načelnika in načelnico, ki sta na novo oživila telovadbo, zlasti sta pokazala lepe uspehe z deco, kar se je videlo v številni nastopih pri sosednjih društvih, župnem izletu, društvenem javnem nastopu in na proslavah v telovadnici. Revizor je podal revizijsko poročilo zelo pohvalno za odbor, osobito za starosta, ki je res duša vsega delovanja, ter je sam prijel za čopci pri odskih delih, vsestransko nadzoroval zidarska in druga dela v telovadnici in se nemalokrat z lopato v roki pridružil delavcem, kljub veliki zaposlenosti in svojem lastnem gospodarstvu. Po razrešitvi je bila soglasno izvoljena naslednja uprava: starosta Turk Alojz, podstarosta Znidaršič, načelnik Zavodnik Ivan, nam. Krevs Ive, načelnica Bregar Zofija, nam. Znidaršič, Maika, tajnik Košir Franjo, gospodar Perc Ivan, knjižničar Prijatelj Jože, statističar dr. Pehani, blaginjak Zupančič Mirko, mesto prosvetarja pa bo vodil do nadaljnje njega odbornik Fabjan Ignac. Revizorji Bregar, Seher in dr. Močnik tvorijo obnem častno razsodišče.

Zbor sokolske čete Mala Nedelja se je vršil 8. t. m. ob 15. ob veliki udeležbi članstva. Otvoril ga je starosta Čeh Ivan s

Laetna, z vsemi specialnimi stroji opremljena šivalnica, kakor tudi električni stroji za prirojevavanje konfekcije. Kroj in izdelava prvostana. Vsa konfekcija kakor tudi perilo se izdeluje tudi po meri.

Za dosego zimsko-sportnega znaka velja samo od saveza razpisane tekme in uspehi teh tekem. Tekmovalci, ki se hočejo boriti za ta znak, morajo predočiti 3 rezultate: a) skokov, b) v teku ali vztrajnostni tekmi, c) v slalomu ali smuku.

Vse prijatelje belega sporta ponovno vabimo, da se v kar največjem številu udele-

Cene malim oglašom

Zemlje in doplovanja, vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristožina za štiro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se računajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam po kamo«, »Auto-moto«, »Kapital«, »Vrednote«, »Posest«, »Lokal«, »Strojstvo«, »Običje«, »Lese« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zastopnik«, če se s oglašom nudi zasluge, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zasluge ali sluha, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računata enkratna pristojbina Din 5.— za štiro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglašni značaji se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za štiro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.— Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— Vsi oglašni dnevi po 1 Din za besedo na Din 15.— Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vplačati v pisnu obznanem s naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računata enkratna pristojbina Din 5.— za štiro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglašni značaji se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za štiro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.— Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— Vsi oglašni dnevi po 1 Din za besedo na Din 15.— Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vplačati v pisnu obznanem s naročilom.

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako danje naslova ali za štiro 5 Din. — Kdor sprejema potnika, plača besedo po 1 Din, za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (6)

Zastopstvo

oddano agencijo, sposobno in samostojnemu poslovanju za povečanje sisk — po možnosti vezirane mu v tej stroki. Nudimo velik zasluge in posebno plačo. Za vsako potrebo 100 Din kavalije. Obširne ponudbe na »International« Zagreb, Masarykova 8. 1233-5

Zastopnik

za razpisje in nabiranje naročilnih zamiselnega romana v zvezkih, sprejemno v vseh krajih. Piska plača, Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Zastopnik

za prodajo koles pod ogledni pogoji sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Zastopnik

za prodajo koles pod ogledni pogoji sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Zastopnik

za prodajo koles pod ogledni pogoji sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Zastopnik

za prodajo koles pod ogledni pogoji sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Zastopnik

za prodajo koles pod ogledni pogoji sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Zastopnik

za prodajo koles pod ogledni pogoji sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Zastopnik

za prodajo koles pod ogledni pogoji sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Zastopnik

za prodajo koles pod ogledni pogoji sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Zastopnik

za prodajo koles pod ogledni pogoji sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Zastopnik

za prodajo koles pod ogledni pogoji sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Zastopnik

za prodajo koles pod ogledni pogoji sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Zastopnik

za prodajo koles pod ogledni pogoji sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Zastopnik

za prodajo koles pod ogledni pogoji sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Zastopnik

za prodajo koles pod ogledni pogoji sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Upravnik

podružnica za Maribor in Celje, za samostojno delovanje v senzacionalnem romanu v zvezkih, sprejemno v vsakem kraju. Kavca 300 Din po izobu. Ponudbe na naslov Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1414-5

Strojnik-montier

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Preddelavca (ko)

kartonirane stroje, zanesljivega in trznega sprejema tovarna v bližini Ljubljane. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod štiro »Pek«. 1791-2

Šivilsko pomočnik

za izdelavo, sprejemno Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 1779-1

Iščem tipkarico

ki bi s svojim strojem pripravila skriptje. Ponudbe pošlji na oglašni oddelku »Jutra« pod štiro »Pek«. 1779-1

Odgojiteljica

za otroke, posebno za 6 in 7 leta stara dečaka. Sprejemno s 1. februarjem. Prvo razredno moči v dolgotrajno prakso, po možnosti s znanjem kakorva tuje jezika, na stavilo domovne ponudbe z oznako referenčno na naslov: Direktor Ervin Lovrič, Beograd XIII. Andrej, Nikolova 5. 1779-1

Pouk

Beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (4)

Poučilec

po rezo izkusi cel več predmetov, npr. gimnazije. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod štiro »Pek«. 1779-1

Revin dijakinja

bi pripravila za otroke, posebno za otroke, ki so v domači šoli. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod štiro »Pek«. 1779-1

Mesto gospodinjice

za starejšo gospodinjico, ki bi pripravila za otroke, posebno za otroke, ki so v domači šoli. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod štiro »Pek«. 1779-1

Vrtnar

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Mesto natakarice

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Mlaži mlekar

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Dobra šivilja

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Gospodična

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Dekle

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Pekovski pomočnik

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Prodajnik

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Točilno mizo

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Norveško ribe olje

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Registrir. blagamo

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Sesalec prahu

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Novo kredenco

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Auto, moto

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

2 elektromotorja

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Novih odpadkov

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Železen stružnik

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Kapital

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Tih družabnik

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Mesar. družabnika

za vsakega montaže in popravila, posebno v strojih, kot so: avtomobili, motornje, avtomobili, radijske aparate, gramofone itd. — Za odgovor pošljite znamko 2 Din. Ponudbe na Galanta, Ljubljana, poštni predal 352. 1413-16

Vložno knjižico

Ljubljanske mestne, Kmetijske ali ljudske hranilnice v znesku 75.000 Din izobem proti 8% obresti za dobo leta. Vključba na prvo mesto trikrat toliko vrednega posestva in hiše v centru na prometnem mestu večjega industrijskega mesta na Gorenjskem. Cenja ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod štiro »Varno naloženo«. 1735-16

Hranilno knjižico

Ljudske posojilnice v višini 50.000 kupim. Pusti na oglašni oddelku »Jutra« pod »Gospodinjica«. 1740-16

Posojila podležje

Zadružna, Ljubljana, pp. 307. Sprejme poročila. 75-16

Hranilne knjižice

Jugoslovenske banke v višini 50.000 kupim. Pusti na oglašni oddelku »Jutra« pod »Gospodinjica«. 1208-16

Kupimo in preskrbimo posojila

na prometnem kraju oddamo v najem solidnemu mesarju z dobrih referencami. — Harinjeva d. del. Poljske. 1732-17

Gostilno

na prometnem kraju oddamo v najem. Imam osebno pravico. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod štiro »A. C.« 1730-17

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (3)

Cvetlični med

platanec, prodaja na delo po Din 9 kg čebelarstvo Blazevac, Piskarova v. D. 1707-33

Posest

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (3)

Posestvo

leže ob Savinji v Celju, parcelirano, 14 gradbenih parcel, napredni projekt gotovosti ali vložni kapital. Največja idilna leža uk bodnega mestnega kopališča. Prodajni odstop ne ali parcelirano. Pobjavnica daje Rajet, Celje. 1686-30

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (12)

Dve spalnici

brstovo in črnojevo, boljše izdelani, 3 il komoda za 5000, oziroma 5000 Din predla Martinec, Ljubljana, na, Prala 8. 1677-12

Belo spalnico

skoraj nova, prodam. Na oglašni oddelku »Jutra« pod štiro »Lokal 20«. 1773-12

HUMAR FRANC, splošno čevljarstvo

MOSTE, Zvezna ulica št. 8 (Zelena jama) Najfinjša izdelava vseh vrst čevljev za dame in gospode. Sprejemam v popravilo galoše in snežne čevlje in vse v to stroko spadajoča dela. Izvršujem strokovno barvanje čevljev. 15479

Prijetno in zadostno toploto v kuhinji

hitro dosežete, ako imate nameščen na štediniku patentirani štedilni obroč »Prijatelj gospodinjice«, ki stane za srednje gospodinjstvo Din 170—250. Prihrani na kurjivo do 60%, zviša toploto za 75%. Dobite ga pri 1852

JELODVOR, Ljubljana, Sv. Petra c. 2

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (3)

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah CERNE — Juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3

V najem

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (17)

Gostilno

oddam takoj v najem. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 1732-17

Mesarjo

na prometnem kraju oddamo v najem solidnemu mesarju z dobrih referencami. — Harinjeva d. del. Poljske. 1732-17

Gostilno

na prometnem kraju oddamo v najem. Imam osebno pravico. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod štiro »A. C.« 1730-17

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (3)

Cvetlični med

platanec, prodaja na delo po Din 9 kg čebelarstvo Blazevac, Piskarova v. D. 1707-33

Posest

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (3)

Posestvo

leže ob Savinji v Celju, parcelirano, 14 gradbenih parcel, napredni projekt gotovosti ali vložni kapital. Največja idilna leža uk bodnega mestnega kopališča. Prodajni odstop ne ali parcelirano. Pobjavnica daje Rajet, Celje. 1686-30

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (12)

Dve spalnici

brstovo in črnojevo, boljše izdelani, 3 il komoda za 5000, oziroma 5000 Din predla Martinec, Ljubljana, na, Prala 8. 1677-12

Belo spalnico

skoraj nova, prodam. Na oglašni oddelku »Jutra« pod štiro »Lokal 20«. 1773-12

HUMAR FRANC, splošno čevljarstvo

MOSTE, Zvezna ulica št. 8 (Zelena jama) Najfinjša izdelava vseh vrst čevljev za dame in gospode. Sprejemam v popravilo galoše in snežne čevlje in vse v to stroko spadajoča dela. Izvršujem strokovno barvanje čevljev. 15479

Prijetno in zadostno toploto v kuhinji

hitro dosežete, ako imate nameščen na štediniku patentirani štedilni obroč »Prijatelj gospodinjice«, ki stane za srednje gospodinjstvo Din 170—250. Prihrani na kurjivo do 60%, zviša toploto za 75%. Dobite ga pri 1852

JELODVOR, Ljubljana, Sv. Petra c. 2

Lep lokal

zelo svetel in prostoren, v 1. nadstropju odda L. Roč. Mostar trg 5. 1386-19

Prilični lokal

na cesti ali na dvorišču, 60 m², z 1 ali 2 prostornimi sobami. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »405«. 1760-19

Pisarno

z ali brez inventarja v središču mesta oddam. — Lokal primeren tudi za trgovino. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 1781-19

Les

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (15)

2 vagona paralel

lagane — suhe bokovine podla parna luga Martinec Skofljica. — m² 300. 1678-15

Stanovanje

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (21)

Trisob. stanovanje

s uporabo vrtom oddam s 1. februarjem. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Niška najemnica«.